

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO X. — ŠTEV. 171
A P R I L 1 9 4 2

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO X. — NUM. 171
A B R I L 1 9 4 2

Na Velikonoč bo velika sveta maša v spodnji cerkvi Sv. Roze ob 10.45 h ob žalostni obletnici za žrtve sedanje vojne in za zmago naše pravice.

Svete maše se bodo vdeležili tudi predstavniki zavezniških držav.

Zapel bo naš veliki zbor.

Praznik Vstajenja naj nam bo tudi izraz upanja v svobodo naše domovine.

El Domingo de Pascua organizará la Colectividad yugoslava una misa solemne en sufragio de las almas de las víctimas de la guerra.

Ese día se cumple un año de la invasión.

Invitamos a todos nuestros amigos que concurren ese día a las 10.45 horas a la Cripta de Santa Rosa (Pasco 409) para apoyar nuestras súplicas.

CERKVENI VESTNIK

5. aprila Velikonoč.

Maša na Avellanedi ob 9.30 uri za starše Lukač.

V Sv. Roži v spodnji cerkvi ob 10.45 uri ob obletnici vojske za vojne žrtve.

Ob 12 uri pri sv. Roži za Mihacía Bajt.

Molitve na Paternalu ob 16.30 uri.

12. aprila maša na Avellanedi.

Pri sv. Roži za Eufemijo Frančeškin ob 12 uri.

Molitve na Paternalu.

19. aprila. PRVO SV. OBHAJILLO.

Maša na PATERNALU OB 9 URI za Jožeta Melnaršič.

Pri sv. Roži ob 12 uri za Franca Slamič, obletnica.

Molitve na Avellanedi.

23. aprila, Maša v Berissu ob 11 uri.

Molitve v Berissu ob 16 uri.

Post. Na veliko sredo, četrtek in petek je zapovedan post. Post od mesa je samo veliki petek.

Blagoslov velikonočnih jedi je na Paternalu v soboto ob 15 uri; na Avellanedi v soboto ob 17 uri.

Velikonočno spovedovanje na Paternalu v soboto ob 13 do 15 ure. Na Avellanedi v soboto od 16—19 ure. Spovedoval bo o. g. Kisilak.

Krščeni so bili v Liničsu Ana Francka Tuik iz Ciudadela; Viktor Maček iz Montevidea ter Karolina Terezika Skledar iz Avellanedi pri sv. Roži.

Poročeni so bili pri sv. Roži: Albina Žužek iz Juršičev ter Anton Novak iz Trebnjega in Metoda Planinšek iz Velike loke ter Jože Korelec iz Doberniča.

Prvo sv. Obhajilo se bo vršilo 19. aprila ob 9 uri. — Povabljeni ste vsi rojaki, da se te lepe svečanosti vdeležite v čim večjem številu. Saj je to eden najlepših dogodkov. Povabljeni ste tudi, da spremite svoje male k božji mizi in ob tisti priliki spolnite svojo krščansko velikonočno dolžnost. Prilika za spoved bo v soboto popoldne in v nedeljo pred mašo.

Spoved za otroke bo 18. aprila od 11 do 15 ure.

V Berissu bomo pohitili 26. aprila. Tam bo sveta maša in popodanska pobožnost. Kdor bi se želel pridružiti, naj se prijava čim prej ali na Avellanedi v društvu ali pa pri g. kaplanu Hladniku.

Rojake v Berissu, v LaPlati in okolici toplo vabimo za ta dan. Prilika za spoved bo v cerkvi v Berissu od 9 ure dalje. Cerkev stoji na ulici Cailao in Montevideo.

† Gabriel Luin star 37 let, doma iz Gabrovice na Krasu je vzel slovo od svojih dragih in odpotoval tja od koder ni vrnitve. Bolehal je že dalje časa in sled-

“LA VIDA ESPIRITUAL”

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Para satisfacer también a los que no conocen el esloveno, publica algunas páginas en castellano.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscritores y avisos para contribuir al seguro sostenimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Telef.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

DESPUES DE UN AÑO

El 6 de Abril se cumple un año de la invasión germano-italiana contra Yugoslavia. El resultado inmediato de la resistencia yugoslava fué un desastre militar; luego siguió y sigue todavía el martirio de la Nación que no quiere morir.

Pero aunque vencida a Yugoslavia le queda un gran mérito: Fué el primer país, que se opuso a la política de violencia; luego, además de demostrar el valor de una nación heroica, contribuyó decisivamente para el desarrollo ulterior de la guerra, puesto que su resistencia hizo demorar la invasión de Rusia tanto tiempo, que la máquina bélica alemana no pudo romper la resistencia rusa antes del invierno, por faltarle unas escasas semanas, — justo las pérdidas en la campaña balcánica.

La situación en Yugoslavia es hoy desesperada. Antes se exportaban enormes cantidades de trigo, de ganado y de cerdos. Hoy mueren de hambre millares de hombres. En Eslovenia, ocupada por Italia las raciones de alimentos son muy insuficientes: por mes se da por persona 1 Kg de arroz, 1 Kg de fideos, 3 Kgs de pan, 20 Dkgs. de manteca, 15 Dkgs. de jabón...

Las cifras de los masacrados no se conocen, pero se calcula hasta 1 millón de desaparecidos, sin contar el otro millón de yugoslavos que han sido expulsados de sus hogares, dando sitio sea a las familias alemanas, como sucedió en Eslovenia,

o a los húngaros (en el Banato) o a los búlgaros (en la Macedonia). En nombre del “orden nuevo” las naciones vencidas no tienen ningún derecho. Entre los más duramente tratados está el pueblo esloveno. La mitad de su territorio, sacrificado a Alemania, ya fué declarado “tierra alemana”. Los 800.000 eslovenos, en un país netamente esloveno, donde no había casi ningún alemán, han... desaparecido: expulsados todos los dignos, firmando los demás un documento en el cual renunciaron por siempre a la nacionalidad eslava, refugiándose los más audaces en los bosques y en las montañas para luchar desde allí por la libertad de su patria.

Hay pueblos donde han sido fusilados todos los varones de más de 15 años y quemadas las casas. Han sido separados los hijos menores de sus padres y llevados a lugares desconocidos. Da horror pensar en la tragedia de una nación que no pretendía otra cosa que defender lo que por los derechos divinos y humanos era suyo.

Han sido eliminados todos los sacerdotes católicos y suprimida la religión.

Horrible es este cuadro. Pero no menos sombrío será aquél que ha de presentarse después. ¿Cómo podrán reconstruir un mundo nuevo y feliz hombres con el corazón destrozado y perdido el sentido de la justicia?

Para la historia será materia de leyendas gloriosas, lo que pasa hoy en Yugoslavia, pero para la actualidad es una angustia que arranca sudor de muerte. Son casi 300.000 hombres los invencibles guerrilleros yugoslavos que lo arriesgan todo por su patria y cuyo orgullo es sacrificar su vida para un mejor porvenir de su nación.

Recordando estos héroes, no podemos olvidar aquellos otros que han caído prisioneros y están sufriendo extremas necesidades pero, en tales condiciones, que pueden ser socorridos.

Dirigimos un pedido fervoroso a los lectores para que contribuyan con algo para esos mártires.

Un paquete, conteniendo las cosas de más utilidad cuesta 11 \$.

Los que puedan, hagan esta obra de caridad cristiana. Las contribuciones pueden mandarse al director de la Revista, Padre Juan Hladnik, Pasco 431, Parroquia Santa Rosa.

nje ni bilo več pomoči. Imel je raka na želodcu. Umrl je v bolnici v La Plati. Veliko svojega življenja v tujini je preživel v Berissu, kjer si je ustvaril prijazen dom in je skrbel kot dober oče za svojo družino. Smrt je prebrzko zadela žalostno ženo in dva otroka, katerim izrekamo naše iskreno sožalje.

Rajni je umrl previden na smrt in je imel tudi krščanski pogreb. Na zadnji poti so ga spremili mnogi rojaki.

† Evfemija Frančeškin rojena Vuk, je tudi zapustila solzno dolino. 4. marca zjutraj je ugasnila. Sicer je že dolgo bolela na srcu, toda trda borba za kos kruha ji ni dopuščala, da bi skrbela za svoje zdravje. K poslednjemu počitku so jo spremili mnogi rojaki iz Bilj, njene domače vasi in tudi drugi znanci.

Pokojna je bila blaga žena, zgled skrbne matere in globokoverne rojakinje. Koliko bridkih preskušanj je morala pretrpeti v nehvaležni tujini, a je svoje težave prenašala z junaško voljo. Svoje delo je vedno vršila z vedrim obrazom in skrbnostjo, zato so jo tudi vsi cenili, ka-

teri so jo od blizu spoznali. Bila je tudi neustrahovana delavna pri vseh naših verskih stvarih in si je kakor s čudežem znala najti časa, da je prihitela k slovenski službi božji.

Zapušča tukaj žalujočega moža in sina, katerima izreka D. Ž. iskreno sožalje.

Maša za rajno bo pri sv. Roži 12. aprila ob 12 uri.

† Anton Furlan iz Črnega vrha nad Idrijo je tudi zatisnil oči. Pred 15 leti je prišel v Ameriko in našel svoje delo v Rosariju. V Barrio Godoy si je ustanovil nov dom s Pepco Terčič. Pa je nenadno posegla smrt in ga 40 letnega položila v grob. Bridka je usoda, ki je s tem zadela družino prav v trenutku, ko je tudi žena sama ležala nevarno bolna in je tudi še danes njeno stanje nevarno.

Zapušča tudi 7 letnega sinčka.

Bil je jako priljubljen, kar je dokazal tudi njegov pogreb, katerega so se vdeležili premnogi rojaki. Njegovim žalujočim naše sožalje. Za njegovo dušo pa je bila darovana sveta maša 22. marca pri sv. Roži.

Solza očetova...

Rezko je udarjala reglja. Kakor da se nekaj zaba-
da v človekovo srce. Bil je Veliki petek ob treh po-
poldne.

Očetu je zastala sekira, s katero so ravno zabijali
kol v plotu, ki ga je treba popraviti za pomladno pašo.
Z žuljavo roko so si zarisali križ... "V imenu Boga
Očeta in Sina in Svetega Duha..."

"Jezus je za svoje sovražnike molil: oče odpusti
jim... Oče naš, kateri si v nebesih..."

Napol otrok sem bil še tedaj, pa vendar sem opazil,
da je v očetovem očesu zablestela solza tisti hip... Ni-
sem razumel zakaj. Premnogo jih je, ki tega ne bodo
razumeli, dokler se ne bo razmaknila zavesa večnosti,
ko bodo šele doumeli neizrekljivo in nedoumljivo dobro-
to božjo, ki se nam je na Veliki petek na Golgoti
razodela.

21 let je že, ko počivajo v grobu rajniki oče, a tista
solza v njihovem očesu na Veliki petek, solza, ki je dru-
gače nikdar nisem videl v očetovih očeh, tista solza mi
je ostala za vedno v spominu, a razumel sem jo šele
pozneje in spoznal, da je bila solza hvaležnosti.

Pozneje šele sem spreumel tudi pomen vprašanja,
ki so ga mi otroku postavili: "Janezek, kolikokrat se
odkriješ, kadar greš v Rovte?"

Pomislil sem tedaj in štel: "Pri petrovčevem pilu,
pri janeževem pilu pa..."

"No, kje pa še" so silili oče.

"Če srečam gospoda" sem se moško odrezal.

"Pod klancem se ne odkriješ?"

"Tam je pa samo križ na oboju; tam ni znamenja"
sem se hitel izgovarjati.

"Križ, da! Križ je. Ali ti ni dovolj zato, da se mu
odkriješ?" tako so presodili oče in mi zapisali tudi
tisti razgovor globoko v spomin.

Takrat sem bil otrok. Ko sem pozneje spoznal, kaj
je svet in doumel skrivnost križa, mi je postalo marsikaj
jasno. Tedaj šele, ko je dobrega očeta že črna zemlja
krila, sem razumel njihovo veličino, ko so gologlav in
sklonjen, zatopljen v molitev hiteli z blagosloveljeno
vodo čez polje in okrog hiše; ko so z povzdignjenim
glasom molili rožni venec na sveti večer, ko smo hiteili
"okrog vogla"... ko so s čvrstim korakom stopili v
nedeljo k maši in si v debelem snegu navezali krplje,
da ne bi maše zgubili v debeli zimi.

Se dobi takih modernih puhloglavcev, ki zaničljivo
zganejo z rameni češ: "Kaj so pa vedeli oni naši stari?
Saj niso sveta poznali!"

Mislim, da bi mu naš oče znali prav dobro odgovo-
riti. Če so znali govoriti tri jezike, je že s tem doka-
zano, da zanje svet ni bil zakrita uganka. Kdor je pa
videl najmodernejšo gospodarstvo našega doma na
polju, v hlevu, na vrtu, v hiši, v kuhinji in v hišni knjiž-
nici, je kmalu nehal s svojo votlo modrostjo. En resen
očetov pogled je zato zadostoval.

Solza velikega petka...

Ko sem mnogo pozneje pregledoval hišne papirje in
čital vojne dopisnice, ki so jih oče pisali materi domov
iz tujine, kjer so služili vojsko, sem še vse bolj doume-
val smisel one solze.

"Razumem, da Ti je hudo, moja dobra Franca. To-
da nikar ne jokaj! Saj bo tudi to minulo, kot je minulo
že toliko hudega. Meni ni nič hudega, časa pa imam do-
volj, zato lahko veliko molim. Ti pa si misli, da daš me-
ni nagelj, pa ga zatakni križanemu v hiši in tamkaj
pred njim zmoli njegovim ranam. Tam boš našla to-

Con el Viernes Santo vienen las golondrinas de esperanza
anunciando el triunfo sobre el mal.

lažbo, ko se boš spomnila, da je bil On žejen in gol,
razbičan in zapljuvan in še zasramovan... Saj je bila
ta pot, ki je Njega peljala v vstajenje in v slavo. Ljuba
Franca, le tole premisli in spomni se na tiste, ki prav-
tako nimajo doma mož in gospodarjev, kot ga nimaš Ti,
pa tudi nimajo kruha in ničesar... Ti pa kar potola-
žena bodi, ker bo že spet vse dobro. Sedaj pa moramo
čez križ in še hvaležni smo lahko, ker ni za nas naj-
huje..."

Solza velikega petka!

Pa to je bilo tedaj, ko so viseli križi po naših do-
movih in je živela globoka vera v srcih naših bratov.

Tudi tedaj so prihajale teške preskušnje čez naše
družine. Toda naši očetje niso bili strahopetci, ki bi si
končavali v obupu življenje in zapuščali svoje v še
hujši stiski... Na podnožju križa so se učili modrosti
in tam so dobili moč za nadaljnjo borbo, pa če je bila
tudi dolga in brezkončna! Saj je vendar prav ta nauk
hotel dati Gospod svojim vernim. Hotel nam je pre-
dočiti vrednost trpljenja.

Saj bi se on vendar prav lahko rešil križa. Zakaj
pa tega ni storil?

Zato, ker je prišel za nas in ne zase... Ne kot
komedijantar, ki se ponaša s tem kar zna in zmore,
temveč kot Učitelj in Rešenik, da nas oboroži za živ-
ljenski boj.

Lahko bi se izognil križu, pa se ni.

Lahko bi si prihranil klofuto Anovega hlapca!

Mogel bi se izmakniti krvavemu bičanju.

Po pravici bi mu pristojala zlata krona, ne trnjeva.
Z ničemer ni zaslužil, da so Njega zavrgli in zahte-
vali Barabo.

Imel je angelje na razpolago, pa je sam nesel križ.
Njemu, ki oblači vse, so obleko vzeli.

Vsem daje hrano, pa so mu vodo odrekli in jesiha
z žolčem dali.

Ni jih udaril, ko so ga križanega sramotili.

Molil je zanje, ki so ga s krivično tožbo gnali v
smrt.

Prav do groba nam je hotel pokazati pot, da bi mu
sledili brez oklevanja in nikdar ne podlegali obupu, v
trdni zavesti, da je od Velikega petka do Velikonočne
nedelje samo nekaj ur.

To je modrost križa, katere današnji "vsevedni
modrijani" ne razumejo več. Ker ne verjamejo v Veli-
konočno vstajenje, ne razumejo Velikega petka. Trplje-
nju se izogniti ne morejo, a izkoristiti ga ne znajo. Zato
pa iščejo vse načine, kako najti izhod iz zadrege in v
tej blodnji so zabredli v hudobije, ki so rodile svetu
vojno gorje z vsemi neskončnimi krivicami.

Kadar bo človeštvo spet postalo pod križem, bo
našlo pot iz gorjá!

De Betania al Gólgota

¡Un suceso de los más comunes!

¡Todos los días puede pasar y todas las casas ser su marco.

Sin embargo esa vez tenía algunos matices excepcionales y enseñanzas muy provechosas.

Fué en Betania, escenario de unas cuantas visitas del Señor. En buena unión vivían allí los hermanos del Evangelio: Lázaro, María y Marta. En uno de aquellos días de primavera, de mucho sol y de viento frío, Lázaro se sintió mal a raíz de un enfriamiento. Las dos hermanitas no omitieron ningún esfuerzo, pero la salud iba de mal en peor. Los médicos y los remedios resultaron esa vez impotentes.

Jesús había pasado por la casa de Betania pocos días antes. Fueron para la familia de Lázaro horas inolvidables, durante las cuales llegaron a entender la doctrina de Jesús sobre el Reino de Dios y la dicha verdadera. Entonces comprendieron las bienaventuranzas del Evangelio y que todos los sufrimientos y penas de este siglo son poco precio para la futura dicha de la eternidad... ¡Qué felices se sintieron los tres al lado del Maestro! Jesús continuó su viaje; la familia de Betania quedó con las trivialidades de la vida que pronto se vió complicada con la enfermedad de Lázaro.

María anduvo desorientada por completo. Era tanto su cariño para el hermano enfermo, que se horrorizó pensando en la posibilidad de su pérdida. Sin él la vida le resultaría imposible. Acurrucada junto a la cama del enfermo, sofocando los gemidos y ocultando las lágrimas tenía apreada la mano del hermano, como si con eso pudiera detener la vida que se desvanecía.

Marta fué la que en esos momentos supo conservar el dominio de sus nervios. Ella logró imponerse a su congoja e hizo lo posible para salvar al hermano. En vista de la impotencia de los medios humanos se acordó del amigo de su casa, de Jesús de Nazaret. A María le pareció esta idea una revelación divina. Sin tardar escribieron la carta que despacharon por un mensajero.

El recuerdo de Jesús prestó nueva vida a la cara exangüe de María.

"Ciertamente", se decía, "Este, que abrió los ojos del ciego de nacimiento, podrá hacer que Lázaro sane". "Y ¿cómo podría negarse a socorrer a un amigo querido, si no negó su ayuda a la mujer cananea?"...

Los tres recordaron acertadamente las palabras: "Bienaventurados los que lloran, porque serán consolados".

Con el recuerdo de Jesús volvió la tranquilidad al hogar entristecido. Mientras la esperanza de la intervención del Gran Amigo reanimó a la apenada familia, no fué menos benéfico el consuelo que les inspiraban las promesas de la dicha eterna, oídas hacía pocos días.

El dolor de la enfermedad, el horror de la muerte, la pena de la separación consiguiente, perdieron esa sombra espantosa que aplasta a los incrédulos. Pueden correr todavía lágrimas, pero ya no aquellas desesperadas; las alivian las palabras de Jesús: "En verdad os digo, que vosotros lloraréis y plañiréis mientras el mundo se regocijará: os contristaréis, pero vuestra tristeza se convertirá en gozo... yo volveré a visitaros y vuestro corazón bañará en gozo, y nadie os quitará vuestro gozo".

Entre los tres seguían recordando las palabras de la vida eterna, oídas al Amigo. María recitó aquellas del cuidado paternal que tiene Dios de los lirios, que viste con un gusto tan exquisito; Marta recordó los pájaros que tienen la mesa puesta, mientras Lázaro quedó más tranquilizado todavía, pensando que dijo Jesús que "ni siquiere un pájaro cae sin la voluntad del Padre Celestial, que hasta los cabellos nuestros los tiene contados", de modo que todo lo que pasa

porque así ha de ser y algún día ya comprenderemos lo que ahora nos parece doloroso e injusto...

El mensajero fué y regresó. Entre dolor y esperanza supieron las hermanas la promesa de Jesús, de que vendría. El enfermo siguió sin embargo cada vez peor. Grande fué la pena, pero ya no era desesperación, que sufrieron las hermanas al ver apagarse la vida de su querido Lázaro.

Dolorosa fué la separación del hermano, pero suavizada por el consuelo de que volverán a verlo y a reunirse con él en la resurrección universal.

YO SOY LA RESURRECCION Y LA VIDA

Jesús recibió el mensaje pero no se encaminó enseguida, para remediar el mal. Fué sincero su cariño hacia Lázaro, sin embargo no se dejó dominar por los sentimientos: quiso cumplir con el deber que le imponía El Padre. Tuvo que postergar su regreso, para que los acontecimientos, que habian de seguir, coincidieran con el plan eterno del drama del Gólgota, para el día del Viernes Santo, ya que el milagro de Lázaro debía de tener una vinculación estrecha con su condena.

Pero además Jesús quiso proporcionar una lección provechosa y necesaria! En este valle de lágrimas hay tantos motivos para llorar! Pero los momentos de pena más grande se viven al lado del lecho de los moribunds... ¡Cuántos gritos desesperados, cuántas blasfemias brotan de los labios apenados en aquellos momentos críticos!

Hay que abrir las ventanas, para que entre más aire. Pero también hay que abrir el paso a los rayos de la aurora de la eternidad.

Una mirada fugaz en el hogar de Betania en los momentos dolorosos, cuando se apagaba la vida de Lázaro, inspira consuelo a un corazón deprimido.

Las dos hermanitas de Betania, desde luego, sufrían una pena horrible por la separación. Pero el dolor de la despedida fué suavizado con el consuelo sacado de la enseñanza de Jesús: la muerte es el umbral de la eternidad, por el cual se entra en la dicha imperecedera. Allí podrán encontrarse otra vez sin tener que separarse jamás.

Na perdieron las dos hermanas la esperanza de que les fuera devuelto el hermano. El poder de Jesús y su cariño para él les alentaban. Pero con todo aceptaron con plena resignación lo contrario.

El cuarto día después de la muerte recién aparece Jesús. Sin reproche, pero con una pena indecible, lo reciben las dos hermanitas: "Señor, si hubieses estado aquí no habría muerto nuestro hermano".

Fué el grito dolorido, sin ser hiriente, de un corazón destrozado, que también a Jesús arrancó lágrimas que lloraban la pérdida de su amigo y lágrimas también de compasión, que habían de dar alivio a millones de almas nobles en los momentos semejantes que han de repetirse a través de toda la historia de la humanidad por Jesús redimida.

"Yo soy la Resurrección y la Vida. Quien cree en Mí, aunque hubiere muerto, vivirá. Y todo aquel que vive y cree en Mí no morirá para siempre."

¡Para qué afligirse! ya que la muerte no es un mal absoluto. Lo es sí, para los incrédulos, que no conocen esperanzas eternas. Lo es para los malvados, ya que significa castigo; lo es para los mundanos, porque les corta los placeres; lo es para los ricos porque les quita los bienes; los es para los prepotentes porque les priva de su sitio elevado.

Pero para los buenos, para los humildes, para los compasivos, para los que han recibido y cedido la sabiduría eterna de las ocho bienaventuranzas, la muerte es el fin de las desilusiones y penas; es el principio de la dicha. Los que creen y cumplen el Evangelio comprueban en aquellos momentos decisivos de su existencia que Jesús es verdaderamente

CAMINO, VERDAD Y VIDA, QUE ES LA LUZ. . .

Después de haber recibido las dos hermanitas con toda resignación la muerte de su querido Lázaro, después de habernos proporcionado el ejemplo de como comportarse en semejante trance, Jesús quiso demostrar que la confianza de sus amigos sinceros puede ser ilimitada.

Hizo un milagro. Fué uno de los más grandes y también de los más fatales ya que ocasionó la decisión de las autoridades judías de eliminar a Jesús.

Resucitó a Lázaro.

Hizo este milagro, para manifestar la delicadeza que Jesús guarda para sus amigos íntimos. . . ¡Y no es El, quien se los elige, somos nosotros que hemos de elegirlo y de entregarnos a El!

A pocos días siguió el Drama del Gólgota, para armarlos mejor todavía contra la pena de la muerte.

Y luego siguió el triunfo de Nuestro Señor Jesucristo, que venció a la misma muerte, para quitarle para todos sus amigos todo aguijón. El se levantó de su tumba.

De modo que un buen cristiano, cuando le llega el fatal

Skozi temó bridkosti in trpljenja sije vernemu kristjanu svit večne sreče in zaupanje v Nebeskega Očeta, ki je edinega Sina dal za naše odrešenje.

momento de la despedida definitiva de todo lo que en este mundo quería, armado con un crucifijo, provisto con los consuelos de la fe de Jesucristo, limpio de sus pecados, confortado con el Pan de la Vida, se entrega confiado en manos de Jesús y por haber sido en la vida su fiel amigo encontrará en El su Juez misericordioso y su generoso Retribuidor.

NEKAJ ZA STARIŠE

NOTRANJI VPLIVI NA VOLJO

Slišali smo, kako odločilno mesto in kako važno vlogo ima volja pri vzgoji in kako jo je treba krepiti in vežbati za službo v dobrem. Da se nam to posreči, je treba dobro pregledati, kaj vse vpliva na voljo, kaj jo podpira in kaj ovira v delovanju.

Poleg zunanjih vzgojnih in drugih činiteljev delujejo na voljo zlasti duševni vplivi: razum, čuvstva in domišljija.

Razum in volja. Največji vpliv na voljo ima razum. Razum kaže volji: To je dobro in koristno, in volja se tega oprime. Volja gre za tem, kar je dobro, beži pa pred tem, kar je slabo; ljubi oziroma sovraži tem silneje, čim bolj je za kako stvar vneto tudi sree, oziroma čim bolj ji je odtujeno tudi sree. Sodba razuma torej nagiblje voljo in čuvstvo sree vpliva nanjo, da se obrne od greha in se odloči za krepost.

Primer: Povabijo te, da pristopiš kot član v pošteno, katoliško prosvetno društvo, kjer se od časa do časa nudi zdravo razvedrilo, prijeten odmor, kjer si moreš izpopolniti potrebno znanje in izomiko. Razum pritrdi in volja je pripravljena, da sledi in da pospeši odločitve. — Ali: Snuje se Marijina kongregacija. Razum, poučen po zanesljivih voditeljih, narekuje, da je kongregacija modernemu času najprimernejša cerkvena naprava, da je za sedanje nevarne čase najvarnejše in najboljše zagotovilo, da si mlad človek ohrani poštenost, da se zavaruje pred strupenimi vnanjimi vplivi. Sree te vleče tja, kjer se zbirajo najboljši sinovi, najvzornejše hčere katoliške Cerkve, kjer se Marija najlepše časti in najpopolneje posnema. To vse vpliva na voljo. Sodba in sklep je narejen: odločiš se za krepost!

Razum pa utegne človeku tudi vprav nasprotno svetovati. Utegne se namreč zgoditi, da se razum moti, to je, da smatra kako stvar za slabo, dasi je dobra in priporočljiva; ali pa ima to za dobro, kar je v resnici škodljivo. Vzemimo zgorajšnji primer! Recimo, da si je razum po prizadevanju nepoklicanih, nepoučenih ali celo zlobnih oseb, ki imajo napačne pojme o cerkvenih družbah in prav tako tudi o Marijinih kongregacijah, nabral raznih neutemeljenih predsodkov, bo brez dvoma potem slabo in odbijaje vplival na voljo, ki bo ostala neodločna ali se pa odloči na slabo.

Že ta primera izpričuje, kako potrebno je, da si razbistrimo um, da si poiščemo zdravega pouka in čistih

resnic, ki nam jih nudi krščanski nauk in krščansko pravoslovje. Kdor je v verstvenih resnicah dovolj poučen, kdor ne zanemari božje besede, se mu ni bati, da bi ne znal ločiti, kaj je v resnici dobro in slabo. Bolj ko bo umeval razum nauke Kristove in navodila svete Cerkve, bolj pravilno in tem lažje bo kazal volji srečno pot.

GLAS VESTI

Razum torej ni nem in mutast kašipot, marveč nalaga hkrati tudi neko obveznost ter vелеva, da je treba to tudi izvršiti, kar je po njegovi presoji dobro in pošteno; česar pa razum ne odobri, to je treba zavreči.

Kakor hitro pride človek do spoznanja, ali kakor pravimo k "pameti", se že zaveda te notranje obveznosti. — Res je sicer, da nas na to, kaj je dobro in hudo, opozarjajo razni vzgojitelji v rodni hiši, v cerkvi in šoli, z besedo in knjigo; toda primerno spoznanje, ki nasploh ločuje med dobrim in hudim, med dovoljenim in nedovoljenim, pa tudi potrebo, ravnati se po spoznanju, narekuje že zdrav razum.

To notranje rasvetljenje, **ta notranji glas**, ki kaže in določuje pravo pot, ki opozarja, kliče, hvali, bodri ali pa svari in graja že pred dejanjem, zlasti pa po dovršenem dejanju, imenujemo **vest**.

Vest je človeku najbližje notranje vodilo in ravnilo za vsa dejanja. Ni ga človeka, ki bi mogel reči, da je brez tega notranjega klicarja.

Rimljani in Grki so pripisovali notranje očitke maščevalnim duhovom; imenovali so jih erinije, furije. Seveda ni to notranje spoznanje pri vseh ljudeh enako živo in občutno.

Ker je vest s človeško naravo tesno združena, torej položena v dušo od božjega Stvarnika, jo imenujemo po pravici: **glas božji**. Odtod tudi dolžnost, da se moramo po vesti vselej ravnati.

Da je vest glas božji, to resnico potrjuje tudi sveto pismo. Sv. apostol Pavel je pisal Rimljanom: "Če pogani, ki nimajo postave, po naravi to delajo, kar je po postavi, so oni, dasi nimajo postave, sami sebi postavili. Oni kažejo, da je delo postave zapisano v njih sreh, ker jim pričuje njih vest. . ." (Rim. 2, 14.)

Temu notranjemu glasniku je pa treba dati dovolj časa, preden izreče svojo sodbo; le takrat kadar izda svoje povelje brez obotavljanja in ugibanja, smemo takoj slediti. Ako se pojavijo dvomi, je li dejanje dovoljeno ali ne, se je treba potruditi, da se doseže jasnost, kajti če bi ravnali z negotovo vestjo, bi ne bili upravičeni.

PO ARGENTINI SEM TER TJA

Spet se mi je ponudila prilika, da po svetu pogledam. To pot me je klicala Akonkagua.

Ti grda Akonkagua! Kar ne da nam miru!

Pazite se, gospod, da še vas ne vzame!, mi je naročil Tone. Ciril je pa menil: "Zapeli Vam že bomo, kdo bo pa imel mašo, tega ne vem".

Pa je bilo z menoj nekako podobno kot z rajnim gospodom Jožetom. Ko je bilo razglašeno po časopisju, da se vrši izlet v Puente del Inca, je kar kmalu pozvonil telefon in ne dolgo za tem sem dobil tudi obisk nekega moža, ki mi je sprožil misel poti na Akonkagua. "Spravljamo na noge ekspedicijo, ki naj ponese mirovni križ na Akonkagua. Ali ne bi hoteli vi z nami, da bi imeli tudi duhovnega vodjo s seboj?" Čez dan se je oglasil že drug mož z enakim predlogom... Zares sem se že kar sprijaznil s to mislijo in je že bila Akonkagua tudi zame zapeljiva... Toda Gospod Bog, ki človekove stopinje vodi, je odredil drugače. Ekspedicija se je namreč toliko zakasnela, da sem jaz že domov prišel preje, kot so imeli vse načrte izdelane. Tedaj je bilo pa že nemogoče, da bi zgubljal še kaj dragega časa, ki ga mi tako vedno nedostaja...

Tedaj pa, ko sem odhajal na pot, nisem kar nič določno vedel, če ne bo Akonkagua tudi mene pritegnila v svoje višine.

V sporazumu z alpskim klubom v Mendози je bilo že vse urejeno, da se vrši blagoslov novega spomenika na grobu rajnega gospoda Jožeta v Puente del Inca 8. februarja.

Cilj potovanja je torej že postavljen. Treba je bilo izdelati tudi načrt glede podrobnosti. Saj je naših rojakov povsod raztresenih.

Poiskal sem med prejetimi pismi in našel dopis iz La Gilda v Rio Cuarto. Pisal mi je Lojze Gergolet, da je mama že pripravila mastnih petelinčkov, ki čakajo mojega obiska... Pa sem menil: naj napravim tem dobrim petelinčkom tudi eno... veselje. Kar hitro sem preštudiral vozni red in zemljepisno karto in ugotovil, da v Mendozo prav lepo lahko potujem čez Rio Cuarto in sem kmalu dognal, da bo to celo ceneje... Torej kar pero v roke in pismo na pošto... Ne vem pa, če so petelinčki tudi sprejeli z veseljem novico o mojem prihodu.

Drugo pismo je bilo iz Colonije Elene pri San Rafaelu od Marušiča, ki mi je sporočil, da že zore duni in da me tudi vsi sosedje željno čakajo...

Tudi v Mendози je nekaj naših rojakov, katere je treba kaj obiskati in v Čile sem pa že tudi dolgo časa namenjen. Saj sega moja dolžnost tudi do tja, ker tam nimajo naši ljudje nobenega svojega duhovnika, ki bi se mogel pozanimati zanje.

Načrt je bil torej izdelan.

Treba je bilo še dobiti potrebne pravice in ugodnosti. Najprej sem se obrnil na železniško upravo za znižano vožnjo. Kot misijonar sem to lahko dosegel. Nato sem potrkal pri čilenskem konzulatu.

Tega pa nisem slutil, koliko nevšečnih potov in nepredvidenih stroškov mi bo to prineslo. Kar cel teden, vsako dopoldne med 10 in 12 uro sem moral pritiskati kljuge od Poncija do Pilatuša... Še sreča, da imam v rokah osebno izkaznico (cédula de identidad), ker brez nje bi bilo treba 14 dni tekanja. Zahtevali so od mene "certificado de residencia", ki ga da "Dirección de Inmigración". Nato je bilo treba čakati dovo-

ljenja iz Čile.... čas je pa mineval kot siromakov denar.

Slednjič sem le imel vse v rokah.

V RIO CUARTO.

Mnogo Argentine sem že videl. Toda še vedno je mnogo dežela in lepih krajev, ki so mi neznani. Doslej sem že ogledal deželo ob FCP na potu v Mendozo. Poznam FCCA, ki vodi skozi Rosario v Córdoba. Vmes med tema dvema progama je pa še ena, ki vodi skozi najbogatejše argentinsko polje: skozi Capilla del Señor, Arrecifes, Pergamino, Venado Tuerto...

V pondeljek 2. febr. ob 7 uri se je sprožil vlak. Motorni vlak z dvema vozovoma je to; na zunaj srebrno bel, na znotraj pa kaj udoben. Komaj smo našli vsi potniki prostora. Pa glej: ko smo bili v Victoriji, to je onstran San Isidro, na prvi postaji, je vstopilo toliko novih potnikov, da ni bilo za vse mesta.

Tudi tukaj velja: kdor preje pride, preje melje! Še vse preveč se držijo te modrosti. Človek bi mislil, da so mestni ljudje kaj bolj olikani... Pa menda ne bi v zadnji hribovski vasi našel tako neotesanega fanta, ki bi svoj sedež rade volje ne odstopil nebogljenemu starcu ali ženski z otrokom... V mestu vidimo neštetokrat, kako mirno sedijo fantalini ali dekličiči, med tem ko se zastonj ozirajo po sedežu taki, katerim je stoja na vozu neznosna. Pa tudi vidiš mater, ki bi lahko vzela v svoje naročje otroka — za katerega ni plačala niti listka — da bi dobil nekdo drugi potrebni prostor... pa ji kladi kaj takega niti na misel ne pride...

Zares! Kar pozoren sem postal tisti hip, kako se bo napravila "pravica" na vlaku. Ali bo kaj takih, ki bi imeli voljo, odstopiti svoje mesto tistim, ki jim je naporna vožnja neznosna, če bo treba stati morda nekaj ur...

Mislite, da se je zganil kdo? Še dolgo ne! Seveda, kakopak? Ali mar nisem plačal vožnje? tako je mislil vsak in, da ste jih videli, kako je vsak strmel zatopljen v svoj dnevnik. Kaj se ve? Morda bo treba potem celo pot stati, če enkrat svoj prostor drugemu odstopim?

Bilo me je volja, da bi ljudi kar na glas ozmerjal. Toda, kdo me je postavil za učitelja? Ves obupan je iskal s prosečim pogledom sključen starček, ali se ne bo kje kdo zganil. Počasi je pridrsal do moje vrste, na kar sem mu ponudil moj sedež. Hvala Bogu! Saj je zame manj naporno potovanje stoje kot pa za njega sede, tako sem presodil. Hvaležno je močiček sprejel mojo ponudbo. Pa ni minila cela minuta, že so imeli mesta vsi stari in nebogljeni sopotniki.

Vlak pa se je gnal dalje. V Gral. Pacheco so nas še pozdravljali gosposki dvorci iz zelenih vrtov, sredi eukaliptov ali sadnega drevja. Še nam je presekala pot gladka asfaltirana cesta; spet tam dalje jo šele kopljejo, nato smo pa bili sredi širnega polja. Onstran reke Las Conchas je pokrajina oživela. Bičje, ki je znamenje močvirnega kraja je zginilo. Obdelanega polja je bilo malo videti, pač pa vsepovsod mnogo živine. Po tistih krajih je glavno bogastvo kmetovo v mleku, ki ga pogoltne nenasitno buenosajreško mesto. Na vsaki postaji je bilo videti dolge vrste mlečnih vrčev.

Prvi večji kraj je Capilla del Señor, oddaljen 80 km od Buena. Izstopilo je nekaj potnikov, tako da je bilo nato sedežev za vse. Capilla del Señor je starodavno naselje, kar dokazuje tudi častitljiva podoba cer-

Hace un año nos reunimos los yugoslavos en la Cripta de Santa Rosa (Pasco 409) para pedir por la patria entonces agredida.

El Domingo de Pascua nos reuniremos allí mismo para implorar la paz eterna para las víctimas de la guerra y la paz cristiana para el mundo.

Invitamos a todos nuestros amigos a dicha función que se realizará el 5 de Abril a las 10.45 horas en el mismo lugar.

kve. Prebivalcev ima 4000, je pa važno križišče železnice in cest.

Od tam dalje se začenjajo že velika koruzna polja. Brzeli smo skozi San Antonio, Capitan Sarmiento. Arrecifes, vsi precej veliki in bogati kraji, ki imajo vsak kakih 8000 prebivalcev. V te kraje so v prešnjih letih hodili mnogi naši na koruzno lomljenje. Marsikdo si je zaslužil prav lepe solde kako leto. Po tistih krajih je tudi marsikateri naš rojak iz Dalmacije in Slavonije našel svojo srečo. Vzdlž železnice do Pergamina in še dalje živi marsikateri bogati čakarero naše krvi.

V PERGAMINU

Največji kraj, pomemben kot gospodarsko središče je Pergamino, ki šteje 50.000 prebivalcev. 3 ure in pol smo zamudili, da smo prebrzeli 230 km železne ceste.

Dali so nam 20 minut časa. Stara resnica je, da "prazna vreča ne stoji pokoncu". Doma je šlo zjutraj vse preveč na naglo. Kuhinja je bila še mrzla, ko sem odhajal, pa tudi časa ni bilo... V lednici sem opazil nekaj rudečega in že posegel po navidezni šunki, pa sem se zmotil. Za kakega huna bi bila slaščica, otroci dvajsetega stoletja smo pa vajeni kuhanemu ali pečnemu ali vsaj presušenemu mesu... V Pergaminu so mi dali časa, da sem mogel pojesti en sandvič in popiti en čaj. Tako sem bil preskrbljen za zajutrak in za obed.

Ko sem vstopil v voz, sem bil v neprijetni zadregi. Moje mesto je bilo zasedeno. Grdoba vendar! kaj bo spet treba stati?

Že je vdaril postajni zvonec, ki napove odhod vlaka. Kadar zapoje zvonec, to pomeni: še pet minut časa. Tudi tisti so pretekli in ko je zabrlizgal v znamenje odhoda, je bilo takoj dovolj prostora, ker so izstopili tisti, ki so svojce odpremili.

Dobil sem mesto nasproti novodošli gospej z dvema otrokoma. Kar obstal sem. Pa ne morda zato, ker je bila tako grda, pa tudi ne tako lepa...

Kar je zbudilo mojo pozornost je bilo to, da je bila tako "nagravžno" našminkana, kot da je prav za maškarado. Te bedaste ženske! Mislijo, da bodo bolj lepe, če si pobarvajo ustnice, pa se menda ne zavedajo, da dober slikar rabi nekaj več kot barvice in željo, da ustvari podobo, ki je lepa... najbrže se je siroti mudilo na vlak, pa je bilo premalo časa, da bi se prav nališpala... Tega pa menda ne ve, da bi bila mnogo lepša, če se ne bi nobene barve dotaknila. Zares! Zakaj so neki ženske tako strašno sužnje mode! Menda misli, da so šminke tako neobhodno potrebne k dostojni noši kot čevlji na nogi!

Kdo bo zbadljivo menil: poglej ga no kaplančka, kaj vse ga zanima!

Kar je v redu in dostojno, me prav nič ne moti. Neokusno barvanje ustnic, ki kričeče nakazi obraz, ki

naj bi bil izraz lepe duše, pa izziva. Njej seveda nisem napravil nikake kritike, ker to ni moja stvar, pač pa hočem opozoriti bralke teh vrstic, da naj prav potegnejo črte svojih ustnic, če že menijo, da se morajo kaj načičkati, da ne bo obraz dal vtisa vegaste melone...

Spet smo se gnali dalje. Neskončno polje nosi sem pa tja šope drevja, med katerimi iščejo prijetnega hladu pristave, razsejana tja do skrajnih mej obzorja; naša železna cesta pa je tu in tam vrezala v širše drevesne skupine, ki značijo večje naselje. Alfonso, El Arbolito, Colón... se berejo imena postajam.

Pokrajina sem pa tja tudi kaj spremenila podoba. Velike mlake, ki so včasih prava jezera, požive pogled.

In tole? je zbudilo moje začudenje, kako je vendar to, da sredi vode raste drevje. Ko sem si stvar bolj ogledal, sem opazil, da se nekatero drevje že suši. Spremljevalec pa mi jepojasnil: "Letos se je zgodilo nekaj čudnega. Kar nenadno je na več mestih vdarila voda iz zemlje in zalila obširna polja. Tako so nastala nova jezera.

Nemilo je žgalo sonce. Divji dir našega voza nam je nosil prijeten hlad skozi okno, kadar pa smo postali med postajnimi stenami, je kar dušilo. Sreča, da smo kmalu spet pognali dalje. Spet je potegnil vetrič skozi vozove in nam prinesel pesem plodnega polja... kosmiče zrelega osata, ki so plesali po celim vozu, kot da smo v skednju, kjer se mlati zlata pšenica, katera brez neželjenega spremljevalca osata nikdar ne zori.

Končna postaja motornega vlaka je Venado Tuerto. Mesto ima kakih 20.000 prebivalcev in je križišče na progah iz Rosaria v Rufino in iz Buena v Rio IV. Dva vlaka sta čakala na nas tam, da poneseta potnike v zapadno in južno smer.

Od tam naprej nas je vozil "lukamatija" starega testamenta. Sicer sem že preje opazil na postajah velike skladovalnice drv, toda moje prave pozornosti to ni vzbudilo. Ko sem v Venado Tuerto iskal vlak, ki naj me pelje dalje, sem pa opazil, da nalagajo na lokomotivo — drva... razumel sem tedaj zakaj toliko tega blaga na vseh postajah. Premoga več ni, zato kurijo vlake kar z drvni. Preprosta stvar je. Prijetna pa manj. To smo prav kmalu občutili na nadaljnjem potu. Poleg osatovih kosmičev so nam hodile v naprej v goste tudi saje in dušljiv dim... Tudi vročina je postajala bolj občutna. Vlak nima restavracije, pač pa ima malo zalogo okrepčil. Žejni smo bili vsi kot penasti konji, tako, da nam uslužbenec kar ni mogel zadostiti in je bila kmalu njegova zaloga suha.

Do Venado Tuerto, to je 400 km železnice, je bila pokrajina sveže zeleno polje. Po teh krajih se dež dostikrat oglašja. Naprej je pa dežela že bolj suha, zato pa prav primerna za pridelovanje pšenice. Vse polje je bilo posejano s kupi slame, pred katero je bilo videti lepe skladovalnice žita. Bila je letos izredno bogata žitna

letina. In vseh postajah so stale dolge vrste kamijonov, v skladiščih pa so rastle visoke skladovnice zlatega žita. Na tisoče vreč se je kopičilo, da bodo ponesle kruha lačnim.

Počasi smo jo rezali čez širo polje in dolgo smo postajali, predno se je spet spravil vlak v gibanje.

Čudna imena nosijo postaje, ki jih nisem še nikdar slišal ne videl. Prostrana, sveže požeta žitna polja, so se nenadno umaknila obširnim jezerom, ako naj se tako imenuje ogromne mlake, v katere smo zavozili in ki so nas potem spremljale kakih 50 km na dolgo. Vse do obzorja je blestela vodna gladina in tisoči vodnih ptičev so kričaje pozdravljali hrumeči in kadeči vlak.

Kar dolgočasna je postajala vožnja, ker je bila kaj enakolična, vroča in še polna prahu, ki je prekril s svojo sivino ves vlak in tudi moji častiti črni halji ni prizanesel. Pogovor s sopotniki je docela onemel. Tudi nisem imel posebne volje za razgovor, ker sem namenil dokončati povest "Pepita Jimenez", znano špansko povest. Nekdo me je namreč prosil, da naj mu podam mojo sodbo glede tiste knjige, ki obravnava zgodbo nekega bogoslovca, kateri je bil že na pragu mašniškega

posvečenja, pa ga je "Pepita" zmešala... Ni vse modrost, kar se v tisti knjigi bere, a marsikatera velika resnica pa je zapisana v njej, resnica modrih mož, ki so razumeli, da je življenje za človeka dolžnost, ki jo mora izpolniti in ne zabaven piknik... Nekateri za-
deve, ki smo jih obravnavali v razgovoru s sopotniki na vlaku sem, kot nalašč, našel kaj stvarno rešene v tisti knjigi in občutil brezglavost modernih ljudi, ki so polni graje okrutih vojnih dogodkov, ker si želijo, da bi v nemotenem miru stregli svoji pohoti in udobnosti... Brez dela, brez žrtve bi bili radi bogati; brez strogosti s svojim telesom bi bili radi zdravi in močni, zato da bi se pasli v mehkužnosti... Kakor tiste zeljate glave, ki so se valile iz zvrnjenega koša na Prevalu in so si iskale pot ena čez drugo ali pa tudi ena skozi drugo..., dokler niso nazadnje razbite obstale zgubljene med grmovjem... Malo hasne modrovanje, če je pa vse življenje ena sama velika zmota, ker je brez božje postave.

Vlak pa je pihal dalje in slednjič obstal na postaji La Gilda, kamor sem bil namenjen in kjer je bližnja postaja Gergoletovim. (Dalje sledi)

NOVA KNJIŽNICA IN ŠE KAJ

Prvega marca nas je iznenadil gospod Doktorič. Njegovo delo mu je dopustilo en teden časa, ki ga je porabil zato, da je prihitel v Buenos Aires in tako prevzel svečanosti ob priliki slave povečane cerkve sv. Neže in otvoritve naše knjižnice.

Zbralo se je lepo število rojakov. Saj imajo vsi naši verni ljudje lepe spomine v cerkvi svete Neže, kjer so se v početku kraljeve in molitvi in veselemu petju. Začuden so pogledali in vsi niso spoznali gospoda, ki je stopil pred oltar. Nikomur pa ni ostalo skrito, kdo da je, ko je spregovoril in takoj razkril svoje slovensko primorsko srce.

Dotaknil se je naše boleče rane, ki je danes še bolj globoko vrezala. Saj so celo zaprili nešteto cerkva in duhovnike preganili... Pa smo bili vendar Slovenci tako veren narod... Ali smo to zaslužili?

Imeli smo velike moze, ki so naš narod oblikovali. Slomšek, Jeglič, Krek, Sedej... to so bili velikani, ki so dvignili naš narod in če bi jih bili mi vredni, bi se gotovo ne zgodilo to kar se je... Saj naša tukajšnja kolonija glasno priča, koliko smo vredni: kje so tisti verni sinovi in hčere, ki jih je desetisoče tukaj, pa jih komaj kaka peščica še pride v cerkev; in v sedanjem času, ko domovina naša krvavi iz tisoč ran in narod trpi nepopisne boli, je tako malo tistih, ki v dejanju kaj storijo za olajšanje bede sobratom, polna pa so plesišča tistih, ki se zabavajo med tem, ko toliko drugi mrjé v bedi in na vojnih poljanah...

Bog je hotel nam odpreti oči, da bi spoznali vrednost trpljenja, kakor je sam Sin božji skozi trpljenje moral iti v slavo. Zato ker je danes svet tako strašno narobe in le zabave išče in noče požrtvovalnega dela in se ogiblje vsake neprijetnosti, je Bog poslal svetu in našemu narodu trd nauk, da bi se spametovali in razumeli, da življenje ni zabava, temveč sveta dolžnost.

Sveta maša 1. marca je bila namenjena za vse rajne tistih, kateri so se službe božje vdeležili in je zapel tudi žalni zbor žalostinko.

Popoldne se je istotam vršila služba božja, pri kateri je tudi spregovoril g. Doktorič in poudaril posebno veliko važ-

nost molitve, katero naj goji med nami obnovljena bratovščina živega Rožnega Venca.

Nato je sledila otvoritev knjižnice v šolskih prostorih. Knjižnica šteje 600 lepih knjig in jo vodijo šolske sestre. Na razpolago pa je vsem zanesljivim rojakom. Posluje ob nedeljah od 15—16, ter od 18—19 ure. Poslovnik in seznam knjig je na razpolago v knjižnici.

Takoj nato je bratovščina R. V. dobila tudi novo vodstvo in je sedaj najvažnejše to, da se vpišejo vsi verni rojaki in tako povečajo uspeh naše molitve tudi s svojim sodelovanjem.

Isti dan pa je minilo ravno 6 let odkar je prišel v Argentino izseljenski duhovnik Janez Hladnik. Pred zbranimi je spomnil ta dogodek in z obžalovanjem priznal, da se ne more ponašati z nikakim uspehom svojega 6 letnega dela, kajti ta mala peščica rojakov, ki se je prav ta dan zbrala, je slaba pohvala njegovega dela.

Prišel je, da bi ljudem dajal božjega kruha in božjih nauk. Pa je še vedno veliko takih, kateri niso nikdar prišli poslušat njegove besede, katero po svoji dolžnosti uči, pač pa pridejo po "priporočila"... Še nikdar ga gospod Janez ni videl v cerkvi, sedaj naj ga priporoči kot dobrega človeka... menda zato, ker se je po šestih letih enkrat spomnil na svojega duhovnika... ko so mu že vsi drugi prijatelji odrekli...

NA AVELLANEDI

se je pa izvršil lep dogodek v nedeljo 15. marca. Vsako leto katerikrat se zberemo tudi na družinsko zabavo po popoldanski molitvi. Ta dan je bilo treba urediti zadevo bratovščine živega Rožnega Venca in tudi je bil namenjen spominu 6 letnice delovanja g. kaplana Hladnika v Argentini.

Naše gospodinje so preskrbele za pogrnjeno mizo. Prav okusnih slaščic so pripravile in tudi zamočiti je bilo s čim, tako da je bilo kmalu obilo vesele volje v številni zbrani družbi, ki je napolnila vse mize in je bilo treba še novih postaviti.

Dobri so naši Prekmurci. Saj vsako nedeljo, kadar je tam maša, prihite v lepem številu. Kadar je pa kaj posebnega, tedaj se še bolj izkažejo in smo bili prav veseli

tega dogodka.

Izbrano je bilo vodstvo bratovščine, nar kar smo stopili v "dvorano", kjer smo najprej ogledali v filmu nekaj izbranih lepot argentinske republike, nato smo se pa razvedrili z zabavnimi filmi čaplino-vimi in z Novo Noetovo barko.

Tudi med rojaki na Avellanedi se je v šestih letih slovenske službe božje že marsikaj zgodilo. Toda nobena stvar ni spravila iz ravnotežja našega pevskega zbora, ki stanovitno vrši svojo prelepo nalogo, da drži pokoncu slovensko službo božjo. Vse pohvale so vredni pevci. A neprecenljiva je tudi zasluga pevovodje, g. Cirila Krena, ker se ne utruja s svojim delom pri vodstvu zbora.

Upamo, da nam bodo kako prijetno iznadenje pripravili za šesto obletnico službe božje na Avellanedi, ki bo v juniju.

LATINSKI BLOK

je nov poskus Hitlerja, ki vidi, da je njegov nemški ponos blizu propada. Sami Nemci že ne dosežejo zmage, to je sprevidel, zato je zastavil svojo politiko v novo smer. Francozi naj bi se sporazumeli s Španci in Portugaleci in osnovali "latinski blok", kateri bi Hitlerju odprl pot v južni Atlantik. Toda glej jo spako: Mussoliniju se pa tale stvar prav nič ne dopade... Toliko je že žrtvoval in zgubil! Sedaj pa naj kar nenadno zraste ob njegovi strani nevaren tekmeec in Italija bo ob Nizzo, Maroko, Tuniz in še vse drugo, po čemer je Mussolini stegnil roke.

Ne boš Dolf! Zato dela italijanska diplomacija na vso moč proti temu "latinskemu bloku".

NOVE ŽRTVE

Spet se je višil v Ljubljani proces proti našim rojakom, ki se upirajo italijanski oblasti v deželi. Nemško uradno poročilo pove, da je bilo sojenih 60 "teroristov". Od teh je bilo 40 obsojenih na smrt. Za 12 je bila predložena prošnja za pomilostitev; 12 je bilo obsojenih na dosmrtno ječo, 9 je obsojenih na več let ječe, 8 je bilo oproščenih. 28 je bilo pa že ustreljenih.

Kdo so nove žrtve, ne vemo. To pa vemo, da so bili veliki ljubitelji svojega naroda, ki jih bomo ohranili v vednem spominu. Kdo ve, če ni med njimi kaj naših najbližnjih in najboljših.

Traducción de
DARINKA ČEHOVIN

CAPITULO TERCERO

Ese día, después de la ofrenda, Svarun ordenó descansar a todos. Se sacrificaron las vacas más gordas y todo un rebaño de ovejas, para comer y festejar mejor el momento. Liubíniza trajo del castillo a un grupo de alegres muchachas que sirvieron durante todo el día a los guerreros, distribuyéndoles miel en jarros y vasos al mismo tiempo que cantaban y bailaban gozosas.

En medio del campamento, sobre un tronco de roble, se sentó Radován, juglar conocido por doquier pero de desconocida patria.

Iba de una a otra tribu eslava, para cantar hechos heroicos acompañado por su laúd, componer versos sobre las hazañas gloriosas y contar alegres historias. En su continuo andar, llegó hasta el Mar Báltico, y por tres veces inveró en Bizancio, y ahora volvía a él. Los mercaderes que comerciaban pieles y caballos con los hunos, lo informaron sobre los grandes espectáculos que se preparaban en Constantinopla para ese invierno. En tales ocasiones, de todas partes afluían los bárbaros a Bizancio. Eran los miserables, hambrientos de pan y de diversiones, que sabían muy bien que los ricos señores los necesitaban para propagar su gloria por las calles, gritarla en el circo, hacerla pública en los bajos fondos y en los suburbios sombríos. Vivían como pájaros a los que una mano rica arroja abundante grano desde su ventana.

Estaba pues Radován sentado en medio del campamento, y golpeaba en las alegres cuerdas; envuelto en un manto largo, tenía atada en la cintura una cuerda blanca; nunca ató a ella un cinturón para colgar de él la espada. Su tesoro y su arma era el laúd. Se loaba de que en Bizancio lo habían apresado creyéndolo un espía. El mismo Emperador se interesó por su persona y lo hizo llevar ante sí.

— Fuí con mi laúd ante Su Majestad — contó — ¡Les digo que ni el mismísimo Perún no es más hermoso que ese Emperador! Cuando llegué a su presencia iluminóse delante mío y me mareé como si medio borracho hubiera mirado al sol. El Emperador dijo

— ¿Para quién espías? ¿Cuál es tu patria? —

— ¡Soy honrado y justo, y creo en Cristo! —

Las jóvenes se rieron.

— En Cristo creo —, dije, y me puse a signar.

— ¿Tu patria?... ¡Tu patria! — Ordenó Su Majestad.

— ¡Eslavo soy, pacífico y humilde! —

— ¡Eslavo! Entonces eres un espía de esos bárbaros que saquean nuestra tierra.

— ¡No! ¡Por Cristo! ¡No soy de esos eslavos! Soy del mar del norte, voy por el mundo tocando mi laúd para consolar a los hombres. Mi mano nunca esgrimió una espada. —

— ¡Toca el laúd! —

Toqué, a Su Majestad se le regocijaba el corazón cual si cayera grasa de cordero sobre las brasas. Luego me dijo:

— Honrado eres, como lo son tus cuerdas. ¡Sigue tu camino! —

Me fuí. Mas antes, supe que la misma Teodora, la Emperatriz, oyó mi laúd oculta detrás de unos cortinados, los levantó para mirarme y se dijo:

— ¡Qué hombre hermoso este Radován! —

Orgulloso, miró a su alrededor a las jóvenes que lo rodeaban, pero ellas se le rieron a carcajadas. Radován tocó entonces su laúd y comenzó la algarazara.

Cuando terminaron las fiestas, a la mañana siguiente, Svarun envió a algunos ágiles mancebos a explorar los alrededores, con orden de regresar a la noche, después de averiguar donde se asentaba el ejército de Hilbudi. Estaba seguro que los bizantinos atravesarían el Danubio antes del invierno, con la intención de recoger un cuantioso botín para los del campamento. Por eso se propuso conocer todos sus pasos, y alejarlos de su fuerte. Dió órdenes para que se afilaran hachas, lanzas, y espadas y que los arqueros practicasen todo el día disparando flechas sobre calabazas a las que se las había clavado sobre palos.

Entre los exploradores se contaba también Iztok, el más joven y el único hijo de Svarun. Su padre accedió a sus deseos, en contra de los suyos propios, con la condición de que él eligiera a otros tres mancebos para que lo acompañaran. Todos los demás fueron por los valles, bosques y llanuras caminando, tan sólo él y sus compañeros subieron a veloces caballos. Debían ir lo más lejos hacia el sur, directamente hacia el Danubio, donde sabían que se encontraba el fuerte de Hilbudi.

Muchas veces cabalgó el joven Iztok tras el salvaje jabalí; muchas se arrastró solo detrás del oso; otras, resopló el lince sobre su cabeza cuando descansaba a mediodía en medio del rebaño de ovejas, pero nunca latió tanto como entonces su corazón.

¡Era un guerrero ya! ¡Por primera vez! No había accedido con gusto Svarun, pero cuando lo permitió, le encargó la misión más importante: le señaló el camino directo hacia el hormiguero enemigo.

Liubíniza después de haber perdido a nueve hermanos, temía por la suerte de Iztok, pero se sentía orgulloso de él. Lo conocía resistente, ágil excelente arquero y fuerte luchador; sabía que le era indistinto recoger el hacha o la espada, el cayado o el arco. Por eso, fué a buscar con alegría un cuervo de lince para cubrir el dorso del caballo de su hermano y se dirigió después a las alamenas para verlo alejarse.

Entre las carpas, los jóvenes iban despacio. Cuando pasaron los últimos grupos guerreros lanzaron sus caballos a la carrera, cual si fueran cuatro cuervos negros que volaran hacia el valle. Bien pronto se perdieron en la lejanía las negras sombras y desaparecieron entre los rectos tallos de los altos pastizales.

Iztok cabalgaba salvajemente. Lo dominaba el deseo y se sentía tan temerario que hasta hubiera saltado delante del mismo Hilbudi para golpearlo en la mejilla con su puño y gritarle: ¡Deseaba encontrarte! Por primera vez sentía el cinto guerrero que se ceñía a su cuerpo, por primera vez sus ojos no buscaban a las fieras, sino deseaban divisar los resplandecientes yelmos bizantinos. Desordenadamente golpeaban su pecho los latidos del corazón; una prisa indescriptible y poderosa dominaba sus brazos; apretaba de vez en cuando de tal modo las riendas que el caballo resoplaba, enarcaba el cuello y se lanzaba en salvaje galope por el valle. Le pareció que nunca había brillado tan agradable ni tan libre el sol. — Pero Hilbudi deseaba ocultar, eclipsar ese sol libre a él y a su tribu que podía con libertad llevar sus rebaños hacia las lejanas estepas y buscar allí la presa que más deseaba. Iztok se propuso firmemente vencer a los bizantinos con los jóvenes a quienes él comandaba para arrancar el oscuro nubarrón que les ocultaba al límpido sol de sus antepasados.

Los caballos estaban sudorosos; el sol se levantó alto. El pequeño arroyo, a cuya orilla galopaban, se desvió hacia una garganta cubierta por un tupido bosque. Oelante de Iztok se extendía una llanura completamente plana por la que se doblegaba, cansado, el pasto otoñal; paró el caballo y esperó a sus camaradas.

— ¡Debemos desmontar. Si cabalgamos por esta llanura son capaces de divisarnos los atalayas bizantinos y estará todo perdido. Mejor será que llevemos al bosque los caballos y uno de nosotros los cuide y los haga pacer allí. Los otros tres nos arrastraremos entre la hierba y los arbustos hasta esa elevación que se encuentra del otro lado de la llanura. Mi padre dijo que desde allí se ve al Danubio y en la orilla opuesta del mismo, al fuerte de Hilbudí. —

— Iztok, la elevación está muy lejos. Apenas si llegaremos hasta allí al anochecer. —

— ¡Debemos llegar! ¡Rado, tú cuidarás a los caballos hasta que volvamos! Si cuando caiga la noche no estamos aquí, galopa a nuestro encuentro; aúlla como un lobo para que te reconozcamos. —

Iztok hablaba como un jefe que tiene en sus manos el mando.

Nadie le contestó. Saltaron de los caballos. Rado los tomó de los frenos y se fué con los animales a la espesura para esconderlos.

— ¡Tú vas por la derecha, tú por la izquierda, yo por el medio! ¡Nos encontraremos en el cerro! —

Se separaron enseguida. En el llano no había ni sendero ni camino, estaba todo cubierto por una hierba bien alta y aquí y allá se divisaba unos matorrales. Por ningún lado se distinguía huellas de cascos de caballos. Hacía mucho que Hilbudí no cabalgaba por allí. Los mancebos se quemaban entre el pasto y se deslizaban cautelosos y rápidos como zorros jóvenes. Después de dar un centenar de pasos, tan bien pudieron esconderse, que ya nadie podía sospechar que por el pasto se arrastraban cuerpos humanos. A veces desaparecían completamente, otras, se movían las hierbas como si soplara la brisa sobre ellas.

Iztok se deslizaba rápido. El sudor cubría su cara, sin molestarlo; ni siquiera sintió que una hoja espinosa le arañó la espalda. De vez en cuando arrancaba algunos verdes tallos o unas hojas brillantes para masticarlas y aplacar de esa manera su sed. Respiraba profundamente; las aletas de su nariz vibraban como si fuera un joven jabalí que resoplara en el bosque de álamos.

Se detuvo cerca de un árbol solitario que había sido castigado hacía un año por un temporal. Trepó a su copa y se sentó sobre una rama para descansar un segundo. Sus ojos buscaban la colina. Estaba mucho más cerca pero todavía lo separaba de ella la llanura tan extensa como el mar. No decayó su coraje. Brillaron sus ojos como los de un cóndor. Su mirada hubiera querido atravesar esa elevación para descubrir tras ella al ancho río y al fuerte de Hilbudí.

En ese instante algo brilló bajo la colina, cual si se encendiera una brillante llamarada, para apagarse enseguida. Se irguió entonces entre las ramas y con las manos hizo sombra a los ojos para poder ver en la lejanía.

De nuevo centelleó esa luz, y luego otra y otra vez. No mucho después distinguió a tres jinetes que cabalgaban hacia él. Brillaban sus corazas y refulgían sus cascos.

Así como lo hacen las aves cuando presienten un peligro, silbó Iztok para poner sobre aviso a sus camaradas. Le contestaron. Se apresuró a esconderse entre las hierbas. En el primer instante, su corazón se inflamó. En su cinturón tenía tan sólo un cuchillo. Si lo encontraban los bizantinos lo destrozaban. Menos mal que cedió el pasto y ya no se divisaban sus rastros. Se echó de cara al suelo. Se deslizó como

Radovan contando sus hazañas.

una serpiente hacia el espeso arbusto espinoso. Un grande y espeso matorral se tendía como un topo en medio de la estepa. Con piernas y brazos se arrastró hasta esa espesura en la que nadie puede entrar a caballo. Su corazón latió de inesperada esperanza. Temió que vieran su rastro, desmontaran y lo buscaran entre las matas. Tendió la mano hacia el cuchillo, pensó detalladamente en la forma en que se abalanzaría sobre el primero y le atravesaría la garganta con su cuchillo, se asustarían los otros dos, y él aprovecharía entonces para acercarse a los caballos, montar en uno y volar fuera de esa estepa. De tal modo hizo realidad sus pensamientos, que encorvó su espalda como un gato salvaje y esperó a su presa.

Ya se oían los cascos de los caballos que resonaban con insistencia sobre la seca llanura. Se acercaban más a cada instante. ¡Allí estaban! Iztok vió a través de un pequeño claro los brillantes aparejos, deseaba pelear, y faltó muy poco para que se irguiera y los desafiara.

Los jinetes pasaron muy cerca en un liviano galope. Oyó conversar y entendió el nombre de Hilbudí, pero nada más, porque hablaban en griego. Lentamente se alejaron los golpes de los cascos. Cautelosa y silenciosamente, Iztok se iba levantando en el matorral, tan despacio, que su rizada cabeza parecía una flor de girasol que girara hacia el brillo cada vez más lepano de los jinetes.

— ¡Si doblan hacia el monte y encuentran los caballos!

Se asustó ante este pensamiento. Estaba como una estatua en medio de los arbustos, sin poder dar con una idea razonable. Pero se fué aquietando. Los jinetes doblaron hacia la izquierda, hacia el arroyo, donde los caballos saciaron su sed, cruzaron las aguas y se perdieron al galope por el sendero. Iztok no se movió hasta que hubieron desaparecido en el monte.

Hubiera podido llamar a sus compañeros y volver con ellos al castillo para avisar que los guerreros bizantinos no estaban lejos; pero Iztok quería seguir. Tal vez tras esa colina se atrincheraba Hilbudí. Quería contar sus huestes y volver con noticias importantes para la lucha.

Se retorció como un gato; proseguía el camino por entre los pastos más altos; se escondía tras los arbustos; se arrastraba; luego, cuando estaba bien resguardado, se tendía en el suelo.

Bajaba el sol cuando alcanzó el pie de la colina, fatigado, rendido, con los músculos que temblaban sobre sus costillas.

¿Habían llegado ya sus compañeros? Silbó.

Le contestaron muy cerca suyo, a derecha e izquierda. Poco después los rodeó un oscuro bosque. Se deslizaron insensiblemente por una rápida pendiente y estaban encima del cerro antes de desaparecer el sol. Escucharon. Todo era silen-

cio. Unicamente algunas aves se llamaban entre el follaje. A lo lejos gruñó un jabalí.

Aplicaron su oreja al suelo.

— ¡Resuenan galopes! —

Exclamaron todos al unísono.

Iztok se levantó y trepó a un árbol.

— ¡El Danubio! — Casi gritó.

Delante suyo se extendía un amplio valle rodeado por un marco de rayos de sol que se reflejaban en un ancho río. Detrás del llameante encuadre, allí donde se tendía sobre las aguas una mancha negra, un puente, se elevaba de entre unas sombras un espeso humo.

— ¡Veo el fuerte! —

Sus compañeros se alegraron, y demostraron su sorpresa de la misma manera que lo hacen los gatos salvajes.

Iztok miró hacia todos lados para ver de donde provenía el sonido de los galopes. Una vez más brilló el sol y luego desapareció el llameante cuadro.

En ese mismo instante Iztok vio tres luces que se acercaban bajo el cerro a la llanura para llegar cuanto antes al fuerte. Iztok bajó del árbol alegre y feliz.

— ¿Y si los jinetes descubrieron nuestro castillo? —

— ¡Terrible caza! Deben llevar importantes noticias. ¡Volvamos!

— ¡Esperemos y descansen un poco! Saldrá la luna y Rado nos traerá los caballos, puede que veamos y oigamos algo más. —

Los jóvenes se dejaron caer, comieron un pedazo de queso de cabra, buscaron raíces dulces y dijeron en voz baja palabras heroicas.

Caían sobre la tierra las sombras con rapidez. Al este se levantaba toda blanca la luna. Sus consternadas mejillas temían a los rayos solares que en aislados fulgores enviaban aún su saludo al cielo. El galopar de los caballos ya se había silenciado.

— ¡Volvamos! ¡Svarun ordenó que volviéramos al anocheecer! — Pedían los mancebos.

Iztok no quería. Con juvenil terquedad se alegraba de ordenar por primera vez en su vida. Por eso no le importó el consejo paterno. Deseaba la gloria de llevar noticias aún más importantes al fuerte.

— No volveremos todavía. Si llega Rado con los caballos, ustedes esperarán a que yo cabalgue tras aquellos tres hasta el fuerte. —

Sus compañeros se sorprendieron.

— ¡Piensa! ¡Los bizantinos vigilan! ¡Te apresarán! —

Iztok lanzó una carcajada, sus compañeros, asustados, miraron alrededor.

— ¡Morana te perdone! ¡No te arriesgues, Iztok! Dios no quiera soplar tu orgullosa risa a los oídos de Hilbudi! ¡Los hados malignos no despierten a los lobos del bosque, que nos cerrarían el camino y nos extraviarían.

El mancebo que habló así, acercó sus manos a los tres poderosos caninos de jabalí que su madre le había colgado del cuello para que lo defendieran de los hechizos y de los espíritus malignos.

Iztok se dejó caer de espaldas, la luna iluminó su rostro sonriente, lleno de escepticismo. "Morana, hados, lobos..." murmuraban sus labios — ¿Si le pudieran dañar? Las creencias de sus padres... pero... ¿por qué no les teme Hilbudi? — Cerró los ojos; puso sus dos manos sobre la frente y rezó con fervor para que la Providencia lo aquietara, pues ella es la que manda sobre los cuatro vientos, la que ve en la noche oscura y mira al brillante sol sin que sus ojos se irriten...

— ¡Tra-tra-tra! —

Los tres se pusieron de pie.

Nuevamente: — ¡Tra-tra-tri-tra...! —

De lejos se oyen las trompetas.

Iztok en un segundo se escondió en el árbol. Forzó sus ojos de águila y los fijó en la oscura línea del Danubio desde donde se había elevado el humo. La luna iluminó la vasta región. A pesar de la poca claridad, vio moverse allí algunas luces titilantes que se movían hacia el río.

— ¡Hilbudi viene con su ejército! —

Iztok saltó del árbol, en salvaje carrera fueron hacia el monte donde habían escondido los caballos.

— ¡Si viniera Rado! — suspiró Iztok y arremetió a través de los matorrales.

— ¡Oye!, el lobo aulla.

— ¡Llega Rado! Ya está cerca. ¡Rápido, hacia él! —

Los tres corrieron con ligereza increíble hacia donde provenían los aullidos. De vez en cuando uno de ellos respondía, y contestaba cada vez más cercano otro aullido. Muy pronto se oyó el paso de los caballos y el ruido seco del pasto movido. Suspiraron y aminoraron el paso. En la lejanía se veía moverse negras sombras por el valle.

Iztok se paró.

— ¡Compañeros! No traten de alcanzarme. Ya saben que mi caballo es el mejor de todo el fuerte. Al amanecer ya pueden llegar ustedes al castillo, yo debo llegar antes, para que se preparen los guerreros a combatir a Hilbudi. —

Ni bien terminó de decir esto, los caballos aparecieron delante de ellos. Iztok saltó sobre su potro como un pájaro. Este se asustó y se levantó sobre sus patas traseras cuando sintió las manos del dueño en las riendas. Giró y voló como el pensamiento, hacia las montañas. De vez en cuando el caballito aminoraba el galope como preguntando el por qué de ese apuro. Iztok lo apretaba con las rodillas hasta que respiraba profundamente, volvía tirantes las riendas y comprendía el animal que ese enojo no era broma y que de esa carrera dependía la vida o la muerte.

Excelente caballito; se lo había regalado al padre un jefe huno. Bajó la cabeza, se le abrieron las aletas de la nariz, una espuma blanca volaba de su boca hacia el aire. A los lados, huían los árboles y desaparecían como rayos en la lejanía. Sobre su dorso, inclinado sobre su cuello cual si durmiera, estaba Iztok, inmóvil. Pareció haber echado raíces sobre el caballo, tan sólo sus largos bucles volaban en el aire y el cuero crudo colgaba del dorso del caballo.

Al joven le parecía que el camino era dos veces más largo. Miró tristemente las estrellas, pero no había pasado medianoche aún. De nuevo apretó al caballo; murmuró a su oreja unas palabras llenas de cariño y agradecimiento y siguió galopando a través de montes y valles. Continó galopando por la garganta, a orillas del arroyo. Ya esperaba ver los fuegos, pero el arroyo dobló hacia la izquierda, y tras la curva, seguía el silencioso bosque. Comenzó a resoplar y a relinchar continuamente el caballo. Iztok comprendió que empuñaba sus últimas fuerzas. ¿Qué hacer si se le cae? Debía pararlo para seguir al paso. Las costillas le flotaban, temblaban de cansancio sus nervios y con la cabeza gacha, continuaba su camino resoplando. El sudor chorreaba de su abdomen.

Iztok observó detenidamente el lugar, pero esa mañana había cabalgado sin pensar en nada, y ahora no se acordaba qué era lo que había visto entonces a su alrededor. No podía reconocer ni un árbol, ni un rincón que le permitiera imaginarse cuán lejos estaba del castillo. ¡Adelante, pues!

Abrazó el cuello del caballo, apoyó su mejilla contra la oreja y le prometió la mejor cebada si se animaba un poco más y si lo llevaba cuanto antes a la fortaleza.

El potro golpeó el suelo dos veces con la pata, se agachó, estiró el cuello y galopó más rápido que el viento.

Un nuevo recodo del arroyo; a lo lejos, Iztok pudo ver

Namen naše borbe

VELIKA MANIFESTACIJA AMERIŠKIH SLOVENCEV

se je vršila 8 febr. v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, kjer je govoril minister Franc Snoj, ki je najprej podal kratek pregled zgodovinskega razvoja jugoslovanske misli in gospodarskega položaja, v katerega je pognala Jugoslavijo nemška politika, ki nas je končno zapletla v neizbežni boj. V orisu dogodkov je povdaryl častno obnašanje slovenskih polkov.

Omenil je dalje strahotne dogodke, ki so sledili padcu naše domovine in okrutnosti, ki se brez konca nadaljujejo. Narod pa se kljub vsem zverinstvom junaško drži.

Povedal je nato g. minister nekaj zgledov slovenskega odpora. Naj navedemo dogodek z velikim mlinom v Lancovem pri Radovljici, kjer so nakopičili Nemci velike zaloge žita in moke. Slovenci so ta mlin zažgali. Nemci so zaprli 200 Slovencev in jih tri dni na najbolj zverinske načine mučili, da bi od njih izvedeli, kdo je mlin zapalil. Toda niti eden izmed 200 ni hotel biti izdajalec. Zato so Nemci vseh 200 postrelili. Približno 60.000 Slovencev je pobegnilo v Srbijo, kjer so bili sijajno sprejeti od srbskega naroda. S tega mesta moram javno podčrtati in izreči priznanje, da so Srbi bratsko sprejeli vse slovenske begunce iz Slovenije. Vkljub strašnemu trpljenju, kateremu so sami izpostavljeni, delajo Srbi vse moč za reševanje Slovencev.

Drugo značilno dejstvo je način, kako so Slovenci "proslavili" 6. sept. god jugoslovanskega kralja: Dne 6. septembra, na kraljev rojstni dan, je Ljubljana pod italijansko okupacijo hotela manifestirati za kralja Jugoslavije; tega dne zvečer so Ljubljančani sklenili izvršiti to manifestacijo tako, da ostanejo vsak na svojem domu, da jih ne bo nikjer po ulicah in javnih lokalih. Ljubljana je z zaprtimi vratmi in zaprtimi okni manifestirala za svojega kralja.

Nadalje je podal g. minister Snoj program, ki je:

ZDRUŽENA SLOVENIJA V JUGOSLAVIJI.

"Mi se zavedamo, nam pišejo, da bo slovenski narod še mnogo tega trpel, toda prišel bo dan osvoboditve. Vsi moramo složno delati za osvoboditev. Tako nam naročajo naši bratje, ki danes trpijo."

"Naš program je danes jasen", je dejal govornik. "V Londonu imamo vlado, ki je prišla iz naroda potom revolucije. To je vlada narodne koalicije, narodna vlada. Kot glavnega predstavnika v vladi imamo mi Slovenci podpredsednika jugoslovanskega kabineta g. dr. Miha Kreka, dolgoletnega so-delavca dr. Antona Koroška. On je naslednik dr. Kulovca, ki je umrl tekom bombardiranja v Beogradu. Mi stojimo na stališču, da se morajo vsi Slovenci združiti v novi in večji

algunos fuegos.

— ¡El castillo! — gritó. Apretó el caballo; se estremeció el suelo; crepitaron las hojas secas; los fuegos se acercaron.

Aún una corta llanura; la garganta se abrió en un ancho valle. Con furia salvaje se lanzó el caballo hacia ella, aunque ya rendido de fatiga, y cual si estuviera cubierto de nieve. Lo oyeron los guardianes, se levantaron las antorchas y se movieron. Iztok se encontró en medio del campamento como si hubiera caído de una nube.

— ¡Hilbudi! ¡Hilbudi ilegal! —

Gritó, y despertaron todos los que descansaban en las carpas. Entre los guerreros se oyeron gritos y ruidos y se dejaron oír los cuernos. El potro de Iztok tembló y entre bramidos de agonía cayó al lado de una fogata. De la nariz brotó la sangre caliente.

Vstal Gospod je, kot rekel.

Veselite se!

Na Velikonoč je maša na

AVELLANEDI ob 9.30 in

v spodnji cerkvi Sv. ROZE

ob 10.45.

Jugoslaviji, da bi se tako udeležil stoletni sen vseh Slovencev; mi hočemo ves naš narod zediniti pod streho ene in iste hiše. Pod to skupno streho moramo dobiti tudi naše Slovence iz Primorske in iz Koroške. V ta namen moramo vztrajno delati. Mnogo težav je, ki jih bo treba premostiti, kakor jih je bilo leta 1918, in še več jih je.

"Glavni cilj, ki stoji pred nami, je zmaga. Zmagati moramo. Boj, ki se danes bje, je strašen in velik. Mi smo srečni, da se ob naši strani nahaja Rusija, slovanska Rusija. Pokazala je, da je ona tista sila, ki je v stanu zastaviti nemški tank in da ima tudi nemški tank svojega tekmeča. Mi smo kot Jugoslovani ponosni, da je bila

JUGOSLAVIJA PRVA DRŽAVA, KI SE JE UPRLA HITLERJU, A RUSIJA PRVA, KI GA KLESTI.

Slovani, ki jih je Hitler preziral, so pred celim svetom pokazali, da so sposobni upirati se Nemčiji."

V svojih nadaljnjih izjavah je minister dejal, da stara domovina pričakuje od svojih sinov v USA, da bodo v vsem podpirali predsednika Roosevelta in da bodo edini v eni sami misli: "Združena Slovenija v svobodni, demokratični Jugoslaviji!"

"Potrebno je torej", je nadaljeval, "pozabiti na stare spore, na vse ono, kar nas je tekom let razdvajalo, in vzpostaviti načelo edinstva volje, duha in akcije, kar bo koristilo ne samo Ameriki, nego tudi Jugoslaviji. Jaz sam sem bil pristaš ene stranke. Jaz sem se temu danes odpovedal, saj tudi doma ni več strank. Naši nam od doma javljajo, da strank več ni. Da ni ne bogatinov, ne ubožcev. Da je sovražnik izravnal vse na ene in iste muke in trpljenje. Da vsi oni žive po barakah in na ulici. Torej, vse dokler naša Slovenija ne postane svobodna, in z njo vsa Jugoslavija, ne sme biti političnih in drugih strank med nami, marveč morata vladati samo sloga in ljubezen.

BODIMO PONOSNI, DA SMO SLOVENC!

saj smo slovensko ime kupili s krvjo. Mi smo skoro najmanjši kulturni narod na svetu, toda vprav zato imamo pravico do življenja, in živeti hočemo v pravičnih in svobodnih razmerah. Bodite zavedni Amerikanci, toda nikar ne pozabite na svojo rodno grudo, ki vas danes potrebuje bolj nego kdajkoli prej!"

Govor ministra g. Snoja je prenapolnjena velika dvorana Slovenskega Narodnega Doma poslušala z največjo pozornostjo in ga večkrat prekinjala z burnimi odobravanji in z ovacijami domovini, kralju, Draži Mihajloviću, Rooseveltu, Rusiji, Angliji in drugim zaveznikom.

Na zborovanju je bila nato sprejeta cela vrsta resolucij, ki so bile v imenu severnoameriških Slovencev poslane na pristojna mesta. V njih zborovalci zahtevajo vzpostavitev združene Slovenije v mejah obnovljene in demokratične Jugoslavije ter se prav posebno potegujejo za osvoboditev primorskih Slovencev in naših koroških bratov.

Trije srečni prvoobhajanci: Placida Gec in Roza Švara iz Córdobe in Ruben Silvio Lepičar iz La Plate.

Slovesnost prvega sv. Obhajila bo na Paternalu 19. aprila ob 9 uri.

Ne zanemarite tudi veliki Vaših duš!

NA PATERNALU bo velikonočna spoved na Veliko soboto od 14—16 ure.

NA AVELLANEDI na Vel. soboto od 16—19 ure. Spovedoval bo g. Kisilak.

V BERISSU 26. aprila od 9 ure dalje.

ZLATE REZERVE

Naša bodoča usoda je v veliki meri odvisna tudi od naših voditeljev. Če smo jih kedaj potrebovali, so nam danes neobhodno potrebni izredno plemeniti, odločni, požrtvovalni in sposobni možje, ki naj najdejo našemu narodu pravi izhod iz današnje zmede. Bog da vsakemu narodu vodnike, ki si jih zasluži. Iz tega pravila smemo sklepati, da je bil naš narod dober, saj so nas vodili v zadnjih desetletjih prav dobri in spretni možje.

Vendar se v naš optimizem o naši bodočnosti vrinja neka senca.

Če hočemo imeti dobre vodnike, si jih moramo tudi od Boga izprositi. Čim gorečnejše molitve bodo Vsemogočnega nadlegovale, tem obilnejši bodo tudi žarki milosti, s katerimi bo božja Previdnost vsakemu od nas in skupnosti razsvetljevala pot skozi temo in razdejanje.

Prav tega se pa bojim, da moč naše molitve peša. Kaj bo, če poreče Gospod našemu narodu: Kdor ni z menoj, je proti meni?

Ko ste bili Vi vsi tisoči in tisoči naših današnjih slovenskih izseljencev še doma, ste bili prav gotovo bolj pobožni nego danes in ste mnogo več molili. Koliko je že radi izseljenstva naša skupna molitev izgubila na moči?

Naši neprijatelji so zaprli mnoge naše cerkve, odstranili so iz naših župnij dušne pastirje. Kolikor svetih maš in javnih molitev se manj opravlja, toliko manjši je naš narodni duhovni zaklad, izvirajoč iz naših skupnih molitev.

Pa kaj naj Vam rečem o vseh nedolžnih otrocih, ki so nam jih odjeljali v tujino, o stotisočih, ki so jih pogнали po svetu, o tisočih naših deklet, ki so jih izročili najžalostnejši usodi?

Če bi vsi mi razumeli skrivnosti trpljenja, tajnosti mučeništva, vsa ta neskončna žalost bi naš duhovni zaklad neizmereno obogatila in morje solzá bi kmalu naraslo do božjega prestola. Blagor žalostnim! Blagor vsem, ki preganjanje trpe radi pravičnosti!

Ali žal prav v najvažnejših vprašanjih, ki bi si jih moral staviti človeški razum, smo razdvojeni. Ko bi bili mi vsi edini v spoznanju Resnice, Dobrote in Lepote, bilo bi kmalu obnovljeno naše kraljestvo miru.

Večinoma pa kar radi nastavljate ušesa vsem norostim človeške "modrosti" in se daste slepiti kakor pač večji del hodobnega človeštva po puhlicah lažnjanstva, katerega najimenitnejša dognanstva so podobna mehurčkom, ki jih otroci tako radi delajo iz žajfnice in spuščajo v zrak. Čim bolj so napihnjeni, tem prej se ti mehurčki razblinijo v nič. Zakaj smo Slovenci toliko needini? Ker si vsak sam za sebe hoče iz vse te moderne budalosti ustvariti poseben življenski nauk. Iz samega blata bomo pa zamanj zidali trajnih in močnih stavb.

Kako je na primer žalostno, da mnogokrat besede pijanca v gostilni, nečistnika v družbi, obrekovalca in lažnjivca, najdejo več poslušalcev tudi med nami nego opomini resnih in preudarnih, treznih in modrih mož?

Ali ni to strašno, da nas Bog kaznuje s tako neznansko slepoto, kakor hitro njemu samemu obrnemo hrbet?

Molimo, bratje, najprej da vsi spregledamo, da Gospod ozdravi naš slepoto, da se poveča število naših molilcev in okrepi moč naših molitev.

Molimo, bratje, da bodo goreči naši duhovniki, da nas bodo oni učili spoznanje pravih poti in da jih bomo vsi tudi radi poslušali.

Molimo vsi, da bodo svete slovenske matere, da nam bodo rodile voditeljev.

Brez Marije ne bi imeli Jezusa, brez svetih mater ne Sedejev, ne Slomškov, ne Krekov in tolikih mož, na katere bomo Slovenci vedno ponosni in ki so klesali našo kulturo.

Kričimo, dokler ne bomo uslišani: "Gospod, reši nas, potapljam se!"

In Gospod bo vstal in zapovedal razburkanim valovom in nevihti. On sam je gospodar vesoljstva, to verujemo trdnó in edino ta vera nam daje moč, da ne omagamo.

D. Doktorič

EDINI DUHOVNIK

...Ameriški slovenski list "Obzor" pri naša naslednje poročilo: Rev. James Cherne — edini slovenski duhovnik v vsem Blejskem kotu in Bohinjski dolini. -- Rev. James Cherne, bivši sheboyganski župnik, se je te dni oglašil s karto svojemu prijatelju tukajšnjemu g. župniku

Anton Schiffrerju, na kateri sporoča, da je sedaj on edini slovenski duhovnik v vsem takozvanem Blejskem kotu in v Bohinjski dolini. Ob nedeljah vrši svojo dušno pastirsko službo po župnijah v okolici Bleda, ob delavnikih pa mora v oddaljene bohinjske kraje. Da njega ni zadela enaka usoda kot druge slovenske du-

hovnike, se ima najbrže zahvaliti varstvu svojega ameriškega državljanstva, ki so ga naciji in fašisti vsaj od početka še kolikor toliko respektirali. — "šiba božja" piše Rev. Cherne, "je zadela vse naše stanove, ker smo jo vsi stanovi tudi zaslužili." — "šiba božja" je v zgodovini imenovan Atila in njegovi Huni.

Rojaki v BERISSU in LA PLATI pridite v Berisso 26. APRILA. — MAŠA bo ob 11 uri, MOLITVE ob 16 uri.

BRATOVŠČINA ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA

1. marca smo vendarle prišli do tega, da je bil izvoljen odbor obnovljeni bratovščini. Predsednik je Stanislav Troha, tajnica Marija Grežer, blagajničarka gospa Kat. Cotič, knjižničar Bojan Čebtron, odbornici Vida Kjuder in Pepca Furlan. Duhovni vodja je g. Janez Hladnik.

Na Avellanedi pa tvorijo odbor Franc Bojnec, Marija Horvat, Veronika Nemeš in Ana Šeruga. Ta odbor je bil izbran 15. marca.

Sedaj so že izdelane izkaznice in se že vrši urejevanje venčkov.

Nikar ne glejte tega dela od strani in ne čakajte: "bomo videli, kaj bodo naredili". Vsi ste poklicani, da sodelujete v tej molilni vojski, kateri bo namen tudi pomagati našim potrebnim.

Dolžnosti ni veliko. Treba je moliti vsak dan 1 Oče naš in 10 Česčenamarij z odgovarjajočo skrivnostjo in vdeležiti se enkrat na mesec slovenske službe božje.

Na Paternalu je to vselej četrto nedeljo na Av. del Campo 1653, na Avellanedi pa tretjo nedeljo v mesecu popoldne na Manuel Estevez 630.

Člani pa morejo biti tudi oddaljeni rojaki in prosimo, da se prijavijo.

ZVONČKI

Da človek doume trpljenje, ga mora izkusiti sam. Zato pa je Križani Zveličar že tolikim olajšal njihovo bol, ker nas uči trpeti.

Globoko sklonjena je sedela mati pri mizi, obrnjena proti oknu in šivala. Njena sključena postava je bila majhna, roke koščene. V zatohlo sobo je lil pramen dnevne svetlobe. Za mizo je sedel Nanek. Pred seboj je držal knjigo; le včasih je s prstom pritisnil debelo tiskano črko; njegove ustnice so se gibale. Lice je bledele pod rumenimi žarkmi, ki so se poigravali na razkuštranih laseh in tiho polzeli po šibkem telesu. Boječe je dvignil glavo, pogledal mater in zaprl knjigo.

"Mati, ne morem se učiti! Dajte kruha!" Vznemirila se je. Le od strani je pogledala slabotnega Naneka, ki se je zvijal na klopi. Teža ji je padla na srce. V prsih jo je stisnilo. Grozna slutnja je rezala v dušo. "Moj Bog; mučenik bo do groba!" Komaj se je zdržala, da ni na glas zajokala. Njegova beseda jo je žgala v srcu.

"Zaigraj Nanek!" Iz za svete podobe je vzela orgljice in mu jih dala v roke. Edini spomin od očeta. Kupil jih je, ko je odhajal v tujino. Kako je trepetala, ko sta si zadnjikrat podala roke. Toliko je imela povedati, pa ji je jok trgal stavke, da so se vili iz nje ostri in zadirljivi glasovi. Odšel je pa ni še nič pisal. Noče, ker ve, da bi množil bolečine.

"Boste otlej dali kruha?" Izpiti obrazek jo je ranil. V Nankovih očeh je tako zgodaj zamrl smeh. Komaj začeto življenje je tonilo; beda je risala znake smrti.

Vzravnal je hrbet, udaril ob dlan z orglicami, obrisal usta in čudovita melodija je zazvenela po koči. Nekdanji, živi otroški ogenj je zasijal, lice je spreletel lahen nasmeh. Zazrl se je v kot nad pečjo, nepremično sedel kakor začaran. Svetla pokrovčka sta drsela ob ustnicah, lica so se dvigala in zopet padala, pritajeni zvoki so se oživljali in zamirali v tajni tihoti.

"Samo takrat sem vesela, kadar te vidim igrati." Zasmejala se je z ubitim glasom. "Ta moj fant, kako ga imam rada." Pobožala ga je po čelu, poljubila na ustih. Dvoje jasnih, svetlih zvezd se je uprlo v njo, v zenicah je zagorelo nekaj skrivnostnega. Zavalovala je brezskrbnost in nedolžnost.

"Lačen sem, mati!", jo je zaprosil milo in plaho. Vsa čustva sladke pesmi so utonila v grenkem sočutju.

"Pojdi, Nanek, po zvončke. Zamotil se boš! Visoko v bregu cveto beli kakor ovčice. Čakajo te, da jih prineseš pred Marijino podobo."

Srce se ji je trgalo, ko je izjecala te besede, polne zatajene bridkosti. Lastnega otroka bi hranila s krvjo, ne pa

odganjala od sebe, da ne bi slišala presunljive prošnje. Spreletelo ji je zavest: nisi mati!

Nanek je šel, mati je zajokala kakor dete. Niti drobtinice kruha ni bilo pri hiši. Ne bi mu tega povedala, tudi če bi jo dejali na natezalnico. Dvignila je obupani obraz, sklenjene roke povzdignila: "Moj Bog, pomagaj!" Gledala je Kristusovo telo na križu, razbičano, polno ran in krvi, ki je vzbujalo grozo in trpljenje in nehote so ji zaječale prsi: "Gospod, preveliko breme, odvrzemi ga!" Zdrknila je na kolena.

"Moram, če ga iz tal izkopljem." Planila je kvišku. Kakor pijana od bolesti in gladi je omahnila skozi vrata. Stekla je k sosedovim z upanjem in hkrati s strahom v srcu. Ne zase, za otroka je prosila; ne kos, samo skorjico...

"Hlebca ne bom zdaj načenjaj, posebej ga nimamo nič!" Trdo in mrzlo je govorila sosedka. Če bi pogledala mater v obraz, v globoke in žalostne oči, ne bi nikoli izgovorila tega. Mati je obstala molče na pragu. Za najgloblja čustva ni besed. S treskom so se zaprla vrata. "Vedno nadleguje, ne more se je človek odkrižati."

Slabotna, skrušena se je vrnila. Ponižana in osramočena. Nova guba se ji je zarežala v obraz. V notranjosti sta se borila srd in užaljenost.

Očetova postava je stopila pred njo. Njegove besede so donele po ušesih, kot bi ji govoril danes: vse bo dobro, ko se vrnem. Pustil jo je s tolažbo v duši. Ostala je sama z otrokom. Imela je občutek, da jo vse sovraži, da jo pode proč, kakor gnusno žival, da ne bi drugim kalila veselja.

Težka, neznosna samota je hlatala po njej. Otrok lačen, drugi žive v izobilju. Cel hleb je stal na mizi, pa ne dobi siromak koščka, ko prosi. "Ti vidiš! Ti sodi! Oče! Ne beži od nas!" Slabost je zmagala njeno telo. Presunljiv krik je razklal morečo tišino. Zgrudila se je blede.

Bila je velika sobota. Popoldne je bilo toplo vreme. Sonce, ki se je zadnje dni skrivalo za temne, kopičaste oblake, je sipalo omamno svetlobo na zemljo. Kar vidno se je odevala narava v zelenje. Bohotni popki so oživel po drevju. Temno-zelena plast je segala preko vrtov in travnikov daleč tja pod gozd. Kakor predpasnik na svilnati preprogi so odsevale razorane njive. Toplo in blažljivo je vel veter od juga.

Plašen je postal Nanek pred cerkvijo. Visoka in razkošna se je kopala v čistem zraku, prepojenim s soncem. Tako majhen je bil Nanek nasproti njej, da se je zdelo, da ga bo najmanjša sapica zavrtela v zraku kakor nevidni prah. V rokah je imel zvončke. Doma je odbral najlepše, z velikimi, sočnimi cvetovi in jih povezal v šopek. Bil je bos. Dolgi suknjič mu

UNA PAGINA DE HISTORIA

LA SITUACION SOCIAL DEL CAMPESINO

Al despuntar la Edad Media el aldeano esloveno en los siglos XIII y XIV experimenta una prosperidad bastante notable, la que aumentó mucho la explotación de la tierra. Aunque no completamente libre el campesino era arrendatario de los terratenientes los que comunmente residían en sus castillos. Los llamados "urbarios" eran documentos estables, llevados por los terratenientes, en los cuales se asentaban las relaciones entre el terrateniente y el colono-arrendatario. Aún hoy día existen urbarios provenientes del siglo XII. Los terratenientes ejercían también la justicia, facultados para ello por sus superiores: capitanes provinciales y príncipes. Los alcaldes que gobernaban a las distintas aldeas eran los intermediarios entre el terrateniente y el aldeano.

De los servicios obligatorios que tenían los aldeanos con el terrateniente era el básico el impuesto territorial que pagaba cada chacra. Primeramente se abonaba el "diezmo" en naturalias, más ya en el siglo XIII, estas entregas eran suplantadas por dinero efectivo. Según la capacidad y actividad del colono muchos arrendatarios de chacras ya en el siglo XIV, y XV, se independizaron comprando a los nobles terratenientes la tierra que cultivaban. Las chacras se componían de la casa-habitación, establos, huerta, prados etc. Simultáneamente empiezan a desarrollarse los ranchos. Los rancheros comunmente no poseen tierras y se ocupan más bien en diversos oficios y artes.

El campesino vivía su propia vida; trabajaba y producía para sí, para los suyos y para su terrateniente; se alegraba y se apesadumbara de su manera y al lado de lo que le mandaba la religión cristiana, creía frecuentemente en los antiguos espíritus buenos y malos, lo que ni la Iglesia pudo extirpar completamente durante siglos.

La vida monótona de los labradores es elevada espiritualmente tan solo por las peregrinaciones piadosas que entre los Eslovenos ya son usuales en la Edad Media. A parte de los ya entonces célebres santuarios eslovenos de Gospa Sveta, Santa Hema, Aquileia, Lesce etc. eran frecuentados (y eso generalmente a pie, raras veces a caballo!) santuarios lejanísimos como: Roma, Santiago de Compostella y los Tres Reyes en Colonia sobre el Rhin. Tales peregrinaciones a pie a veces insumían muchos meses por no decir años. También

de las Cruzadas a la Tierra Santa participaban muchos eslovenos, particularmente en la segunda y tercera Cruzada habían formado parte muchos nobles y aldeanos eslovenos. No pocos campesinos libres antes de encaminarse a los lugares santos habían vendido o arrendado sus bienes inmuebles, para hacerse de los fondos necesarios. Sus allegados los dejaban al cuidado de la iglesia. Los nobles terratenientes llevaron consigo a las Cruzadas también a sus súbditos y no fué raro el caso en que uno u otro campesino sobresalió en tal grado que mereció la elevación a la nobleza.

El campesino en esta época carece mayormente de derechos políticos. Están reservados a los nobles, clérigos y vecinos de las ciudades, a tres rangos, que ya en la temprana Edad Media se distanciaron de las costumbres y de la lengua eslovena.

LA NOBLEZA

En época de cierta prosperidad general, también la nobleza experimentó cambios fundamentales que abarcan toda la Europa central.

En el siglo XII, empezó a extinguirse entre los Eslovenos la antigua nobleza de tal suerte que alrededor de 1200 había en Estiria tan solo 3 familias nobles de antigua raigambre. La muerte de los sucesores masculinos, las pérdidas de vidas en las guerras Cruzadas, el derrumbe económico, esas son las principales causas de la decadencia de la antigua nobleza. Paralelamente con la caída de la antigua nobleza surge un concepto completamente nuevo: no el nacimiento determina la nobleza sino el modo noble de vivir otorga el título, el derecho de llevar armas y escudos, de juzgar a sus semejantes, de recibir feudos.

Los huecos en la nobleza fueron llenados por ministeriales y caballeros que procedían de funcionarios, maestros y soldados. Todos los ministeriales no eran iguales. Los civiles están por encima de los eclesiásticos. Los de categoría superior son llamados "Señores de la provincia". Inferiores a los ministeriales son los caballeros y los criados armados.

Mientras que muchos de los ministeriales eran no-eslovenos, los caballeros y criados eran casi todos de estirpe eslovena, eleváronse a la dignidad de nobles por los servicios prestados en los castillos y fronteras del estado. Los eslovenos proclamados nobles pecaban imperdonablemente en un punto: se hacían apóstatas abandonando la lengua eslovena y adoptando la alemana. El idioma alemán desde el siglo XIII predomina en los documentos de la nobleza. Fué una fatalidad

je segal skoro do kolen. Raztrgani rokavi so pokrivali drobne ročice do prstov. Zagledal se je v daljavo. Ni mislil na mater. Ni razumel njenega mrtvega pogleda, njene besede mu niso

Ob priliki krsta Ančke Turkove v Ciudadeli. Navzoč je bil tudi čast. g. David Doktorič boter Rudi, botra Vida, Mislejevi, oče in mati ter gospa Pavlinova.

padle v srce. Zatekel se je k sanjam, ki človeka odnese iz krute resničnosti na zibajočo gladino podzavesti. Zasmel se je. Oko je gledalo lepši svet, srce se je bohotalo v sladkosti in sreči izpolnjenih želja — daleč od življenja.

V stolpu je udarilo na zvon. Mogočno je zadonel. Naneke se je zdelo, da mu bije na glavo, da ga krivi k tlom. Začebjali so mali; s tankim, prozornim glasom so silili nad polje, čez vrhove dreves. V njem se je zganilo. Pogledal je v line, pustil zvončke in stekel po stopnicah. "Kaj ležeš gori?" Cerkovnik ga je porinil nazaj. Na obrazu ga je zaskedel udarec, kri se mu je pocedila po prsih.

Nasproti cerkve, na stopnicah visoke gostilne so se gnetli otroci. Pirhe so sekali. Postajali so glasni, smeh in veselje je bilo pri njih. Začeli so vpiti in se pehati. Vnel se je prepir, rdeči pirh je sfrčal mimo Nanka. Sklonil se je.

"Glej ga no, zelenika, kaj pa infaš pri tem!" Nekdo je pridrvel za njim, ga butnil v hrbet, da je padel. Zvončki so zdrseli iz rok in razmetani obležali po pesku. Urno jih je poteptal nepridiprav, da niti eden ni ostal nepoškodovan. Zadnje upanje, da bo dobil košček kruha, je bilo strto in uničeno, kakor njegovi zvončki. Glasno je zajokal v trpkem spoznanju.

Kmet Janez

que esta nobleza germanizada consiguiera en la segunda mitad de la Edad Media también influencia política y con ello la palabra decisiva sobre la mayoría de la población. La prepotencia de la nobleza salida de la pobre plebe creció de tal manera que en 1277 eran ellos que manejaban la acuñación del dinero metálico y usurparon el derecho de la elección de los príncipes provinciales.

En el siglo XIV. creció aún más esta prepotencia a raíz de los frecuentes cambios dinásticos, particiones de provincias, matrimonios dinásticos. Para todo eso el príncipe provincial precisaba el beneplácito de la nobleza. Y el beneplácito se conseguía únicamente contra la otorgación de nuevas franquicias para la nobleza. Una desmoralización de la nobleza en pleno florecimiento. Eso duró hasta principios del siglo XV. cuando se acabaron los abusos de la nobleza con la implantación del sistema de corporaciones que formaban una dieta provincial. Las corporaciones se componían de los representantes del clero, nobleza y burgueses.

Jesús en el camino de Emaus

Upali smo vanj, — tako sta govorila potnika na Velikonočno nedeljo — pa so ga križali in umorili... Pa pravijo da je vstal.

Malo pozneje, ko sta sedla s neznanim sopotnikom k mizi in ga pogledala dobro, sta spoznala, da je Jezus — od mrtvih vstali.

Zato so mnogi vero zgubili, ker Vstalemu v obraz nočejo pogledati!

OPAZOVALEC

NA CVETNO NEDELJO bo sv. maša pri sv. Rozi ob 12 uri za Marijano Bratuž.

† Smrt je rešila dolgotrajnega trpljenja Alojzijo Trojer poročeno Lukežič, staro 75 let, doma iz Renč. V Argentino je prišla pred 6 leti in je živela pri hčeri Margareti, poročeni Rusijan v Villi Devoto.

Njenim visokim letom pa je bilo tukajšnje podnebje v nesrečo in jo je zadela kap že pred 2 leti. Skrbna nega hčere je mater spet okrepila, toda zdrava ni bila več in je morala biti le doma v mračnem prostoru, kjer je bilo vse njeno življenje sama molitev. Bila je zelo vdana v voljo božjo in prav tako vdano in lepo s svetimi zakramenti pripravljena se je poslovala od tega življenja.

Na njenem zadnjem potu so jo spremili premnogi rojaki in obložili njeno krsto z mnogimi venci. Svete zakramente in pogrebne molitve je opravil P. Gabriel Arko, naš rojak, ki je bolnico tudi preje mnogokrat obiskal in tolažil.

Naj v miru počiva. Njeni hčeri pa izrekamo sožalje.

Novi svetnik kraljevega poslanstva, g. Nikolaj Vilhar je prispel v Buenos Aires pred nekaj dnevi. Bil je že več let v jugoslovanski diplomatski službi in ga je sedaj vlada poslala v Južno Ameriko. Novi g. svetnik je vnuk znanega slovenskega pesnika Miroslava Vilharja.

Dobrodošel med nami!

Ekspedicija na Akonkaguo. 19. marca je odrinila ekspedicija pod vodstvom g. Linka, da ponese mirovni križ na Akonkaguo. Na enem vrhu bo stal križ, na drugem vrhu Akonkague pa drog z argentinsko zastavo in spominčki raznih držav, med katerimi je tudi naš, ki pravi: "La Colectividad yugoslava implora la paz del mundo y el bien de la República".

SEZNAM ŽRTEV

Ustreljeni oziroma obešeni so bili:

Dne 30. julija v Krškem

Graber Jože, kmet, Jernejec Peter, gozdar, Kaplan Feliks, občinski uradnik, Kaplan Friderik, brivski vajenec, Kaplan Eril, brivski vajenec, Kastelic Franc, kmet, Kastelic Rajmund, kmet, Preska Anton, urar, Preska Franc, brivski vajenec, vsi iz Krškega ter Uranjek Ivana, učiteljica iz Griža pri Celju.

Dne 1. avgusta v Begunjah

Hren Ignacij ter Brencelj Leopold, iz Kamnika, Glavič Alojzij iz Mengša, Erlen Mirko iz Kamnegorice.

Dne 5. avgusta so padli v hribih

Spirar Jože, Nahtigal Franc, Glavač Ivan, Pavčnik Franc in še štirje drugi naši, katerih imen ni bilo mogoče ugotoviti.

Dne 6. avgusta v Begunjah na Gorenjskem

Kolarič Milan, pleskar — ter Kališnik Stanko, mehanik, iz Perovega pri Kranju; Černe Kazimir, mehanik, iz Kamnegorice in Finžgar Ivan, zidar, iz Javornika.

Dne 9. avgusta

je bilo ustreljenih v Begunjah še drugih deset nedolžnih ljudi, katerih imen še ne vemo.

Dne 19. avgusta v Begunjah

Stern Franc ter Sagernik Henrik iz Dravograda, Massner Jurij iz Ajhdorfa, Paulin Rafko iz Holmea-Prevalje, Spacapa Mihael, Jerič Anton iz Holmea.

20. avgusta

so bili ustreljeni pri Smledniku in Krtni pri Moravčah, poleg nekaterih drugih: Pečnik Franc iz Kamnika, Pregelj Ivan, Kamnagorica, Gruden Stefan, Jeranovo, Sitar G., Bukovica, Sešek Franc, star 20 let Jeglič Anton, Kamnik, Grehek Anton, Moravče, Sušnik Ivan, Jeranovo, Repič Božidar ter Drole Franc iz Kamnika.

23. avgusta

je bil javno obešen v Kranju Stošič Milorad, Srb.

24. avgusta v Ljubnem

Kavčič Feliks, čevljar, Stuler Mihael, čevljar, Krivič Jožef, čevljar ter Krivič Anton, čevljar, vsi iz Ljubnega-Podnart, Snedič Anton, delavec, Posavec.

28. Avgusta v Spodnjih Gorjah

Pikon Jožef, Soklič Franc, Repe Bogomir, ter Repe Karel, Gorje; Župan Ivan,

Nomenj.

29. Avgusta v Jaršah

Dacar Jakob, kovač, Veliki Hrib, Vidmar Josip, čevljar, Radomlje, Vidmar Franc, Kamnik, Dragar Lovro, Podgorica, Merzelj N., rudar, Trbovlje.

1. septembra v Demžalah

Kos Franc, delavec, Zalog pri Cerkljah, Sparovič Peter, delavec, Primskovo pri Kranju, Korošec Andrej, delavec, Domžale, Slemnik Oskar, klepar, Slovenjgradec, Hrovat Ferdo, Mekinje pri Kamniku, Korošec Pavel, delavec, Krašna, Pirnat Mirko, dijak, Jarše-Mengeš, Golob Franc, Spodnji Dravograd, Vetrnik Ludvik, Marija Rast (Brezje).

4. septembra v Lescah

Bernard Jožef, gradbenik ter Poje Anton, mašinst, Lesce, Dacar Jože, delavec, Črnuče, Mohorič Anton, Javornik na Gor., Krastek Franc, brivec, Javornik.

4. septembra v Jesenicah

Savli Albin, mašinst, Frelj Franc, klobučar, Stražišar Ludvik, delavec, Jesenice, Kragolnik Karel, čevljarski vajenec, ter Podgornik Fran, gradbenik, Javornik.

STALINOVO PISMO PAPEŽU

Kaj bodo pač porekli naši fanatiki, ki "črnega" ne morejo videti in ki menijo, da je najvažnejši korak do prave preureditve sveta v tem, da "pobijejo vse farje"; kadar teh ne bo, tedaj bo prišel spet paradiž.... Najbrže bodo malo debelo pogledali, ko bodo brali, da je Stalin pisal papežu, kjer zagotavlja versko svobodo in prosi za upostavitve diplomatskih zvez med Vatikanom in Moskvo...

Takole se počasi dani na vzvodu in uvidevajo komunistični voditelji, da brez vere in brez Boga ne bodo svetu prinesli ne miru ne blagostanja. Že marsikdo je proti Cerkvi počenjal vse mogoče okrutnosti od začetka, pozneje je pa sprevidel

HOTEL IN RESTAVRACIJA

"PACIFICO"

ANTON BOJANOVIČ

CHARCAS 767-9

Telef. 31-8788.

Modern hotel, zračne sobe, izvrstna postrežba, hladna in gorka kopel. Cena 3—5 \$ s penzionom.

Blizu Retira!

V centru mesta!

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires edini slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327

Bs. Aires. — U. T. 50—0277.

Villa Devoto

svojo zaslepljenost in je moral v — Canoso... To se pravi priznati in obžalovati svojo zmoto. Prav na tej poti je danes brezbožni komunizem. Upajmo da bo ta prvi korak pripeljal do popolnega razčiščenja na Vzhodu.

JUGOSLOVANSKO LETALSTVO

Poroča se, da jugoslovanske zračne sile, ki jih je poleti prestregla nemška in italijanska vojska pri umiku iz Dalmacije, z jugoslovanskimi letalci in mehaniki, obstoje iz nekoliko oddelkov angleških letal, nemških Messerschmidtov in Heinkelov ter lahkih ruskih bombnikov, so meseca avgusta prispeli v Jugoslavijo.

Do pred kratkim je jugoslovansko letalstvo vršilo le poizvedovalne polete, ki so omogočili generalu Draži Mihajloviču zasledovanje gibanja nemških oddelkov.

Jugoslovanska letala so prebarvana in brez znakov. Delujejo samo v slabem vremenu, kadar so sovražna letala na tleh. Kadar niso v zraku so zakrita z vejčjem, grmičjem in drevjem v skritih letališčih v sredi področja generala Mihajloviča v Srbiji.

Zavezniški letalski strokovnjaki so smatrali jugoslov. letalstvo, preden je bilo z nemškim napadom popolnoma uničeno, kot najboljšo malo moč v Evropi. Jugoslovanski letalci, izurjeni v Franciji in Angliji so bili enaki najboljšim letalcem R.A.F. Po poročilih jugoslovanskih vojaških strokovnjakov v zamejstvu imajo jugoslovanske letalske sile dovolj skritega goriva na nadaljevanje boja spomladi.

SMRT KOSI V AMERIKI

† Cannonsburgh, Pa. — Tukaj je dne 7. januarja umrla rojakinja Marija Verček, po domače Salomonova mati, ki je dosegla častljivo starost 82 let. Doma je bila iz vasi Kamnica, fara Prečna pri Novem mestu na Dolenjskem. — R. K.

† Valsenburg, Colo. — Tukaj je dne 7. januarja umrl rojak John Malevič, v starosti 70 let. Podlegel je pljučnici. Doma je bil v vasi Vidošič pri Metliki v eBli Krajini, odkoder je pred dolgo leti prišel v Ameriko. Zapušča brata.

† Duluth, Minn. — V Aurori je pred nedavnim umrl rojak John Kmet, v starosti 50 let. Doma je bil od Krškega na Dolenjskem.

GOSPODARSKI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI

je neznosen. Država, ki je imela izobilje vsega, je bila v nekaj mesecih popolnoma vničena. Dežela je preje izvažala čez 10 olo žita; bila je najbolj bogata evropska dežela na živinoreji. Nemei so odpeljali 90 olo žita in skoro vso živino. Tekstilna industrija je vse delo ustavila. Ves zadnji pridelek konoplje, ki je bila letno do 20.000 ton, so zaplenili Nemei. 400.000 Jugoslovancev je bilo izgnanih iz svojih domov na mejah s Madžarsko, Bolgarsko in Italijo.

Hitler je poklonil Paveliču razkošen avtomobil marke Mercedes. To je nagrada za "dobrovoljce", katere je Pavelič poslal na rusko fronto.

Iz Splita, Šibenika in Trogira so Italijani odpeljali vso naše inteligente, ki so internirani v Istri, v kolikor še niso bili prepeljani v notranjost Italije.

V Zagrebu je bil obsojen na smrt župnik cerkve sv. Petra Lončar, ki je bil preveč velikodušen v izdajanju krstnih listov židom. Obsodba je bila omiljena na 20 let ječe. Čast. g. Lončar je zelo plemenit duhovnik, ki je bil tudi nasproti

Kdor uživa mene, bo živel po meni in jaz ga bom obudil
poslednji dan (Jan. 6, 54)

Slovenec vedno ljubeznjiv. V cerkvi sv. Petra so se ponovno vršili slovenski cerkveni koncerti.

V Italiji so odrejene stroge kazni za poslušanje tujih radio postaj; kazni dosežejo 3 leta ječe in 40.000 lir globe.

V Paveličevi Hrvaški so po nagovoru ministra pravde dovoljene štiri veroizpovedi: katoliška, protestantska, muslimanska in starokatoliška. Pravoslavna je torej zabranjena. Njim torej na podlagi odredbe "sabora" ne preostane drugo kot ali zapustiti svoj dom ali pa sprejeti katero priznanih ver.

Slovenska športna društva pod Italijo so bila vsa prisiljena vstopiti v italijansko športno zvezo. Samo na ta način morejo še nadalje delovati.

Pravoslavna cerkev preživlja v sedanjem času teške preskušnje. Moskovski metropolit Sergij je obsodil delovanje Polikarpa Sikorskega, episkopa Vladimirske oblasti, ki je ustanovil "samostojno ukrajinsko cerkev" ter Dionizija, ki je podobno proglasil samostojno poljsko pravoslavno cerkev. Pozval je vse vernike in duhovnike, da naj ostanejo zvesti svoji stari veri in slede junaškemu zgledu srbske pravoslavne cerkve, ki ni sprejela nikakega dobrikanja s strani tujcev nasilnikov.

Jugoslovanske vjetnike v Italiji, ki so iz Macedonije je obiskal bolgarski general in jim je ponudil, da se svobodni vrnejo na svoje domove, ako se priznajo za Bolgare. Toda vsi vjetniki so enoglasno zavrnili ponudbo.

V Mihajlovičevi vojski se je posebno odlikoval Ivan Flegel, štabni major, doma iz Frama pri Mariboru, ki je padel v boju za svobodo.

V Sloveniji pod Italijo se dobi na izkaznice: 1 kg riža, 1 kg makaronov, 20 dek masla, 15 dek mila, 20 dek masti na mesec in 10 dek kruha na dan.

V Ljubljani so bile mnoge večje stavbe spremenjene v zapore, v katere grede posebno dijaki ter javni delavci. Nekateri izobraženci so brez sledu izginili.

Slovenski četniki delujejo zelo številno iz svojih skritišč v Kočevskih gozdovih in v Suhi krajini.

NA FILIPINIH JE 70 Odstotkov LJUDI KATOLIČANOV

Novinarski urad narodnega katoliškega dobrodela v Washingtonu objavlja vesti, da je med 12 in pol milijoni ljudi na filipinskih otokih do 70 odstotkov katoličanov, ostali so v večini Mohamedani in nekaj malega spadajo k raznim pa-

ganskim skupinam raznih rodov po otočju.

Katoliška cerkev je organizirana v dveh provincah pod vodstvom nadškofije v Manili in nadškofije na Cebu, v katerih je dvanajst škofij in tri apostolske prefekture. V Manili je tudi apostolski delegat.

Luč sv. vere so prinesli Filipincev auguštinski redovniki, za njimi frančiškani in domonikani, ki so s svojim misijonstvom prinesli filipinskim rodovom z lučjo vere tudi omiko in civilizacijo, v kolikor so tamošnji rodovi sprejemali.

Ko so se španski duhovniki s Španci po porazu v vojni leta 1898 umaknili, je katoličanstvo nekaj časa trpelo, a ne dolgo, ker je kmalu prišla pomoč od drugod in katoličanstvo se je zopet začelo jačiti. Najbolj pa je seveda k temu pripomogla domača duhovščina, ki se je s pomočjo od zunaj začela vzgajati. Tekom zadnjih 40 let se je pokazal velik uspeh na polju katoliške cerkve na Filipinih. Zdaj je že sedem škofov, ki so domačini Filipinci. Je pa še vedno pomanjkanje domačih duhovnikov, zlasti misijonarjev, ki bi se hoteli žrtvovati za misijonstvo med onimi rodovi, ki so še paganski.

Kako bo z verskim življenjem zdaj po onih krajih, katere zasedajo Japonci je težko še napovedovati. Ali kolikor se da sklepati in pa pričakovati po tem, kakor Japonci ravnaajo s katoličani in misijonarji po onih krajih, ki so jih zasedli na Kitajskem, ni pričakovati prevelike naklonjenosti od japonskih oblasti.

Manila, Filipini. — Filipincev se je posrečilo, da so rešili ob času zadnjih zračnih bombardiranj slaven Marijin kip, imenovan Naša Rožnvenška Gospa, iz enako slavne stare španske Santo Domingo cerkve. Japonska bomba je razbila zvonik in streho omenjene cerkve, toda duhovniki in cerkveni uslužbenci so s tveganjem življenja kljub plamenom šli v cerkev ter odnesli iz nje kip, ki je bil nepoškodovan. Kakor se trdi, je ta kip vsled dijamantov, vdelanih vanj, vreden pol milijona dolarjev.

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

LISICA ZVITOREPKA

KROKARJEVA TOŽBA

Toda poslušajte, gospod kralj, kaj se je zdaj zgodilo! Moja ženka je vsa žalostna čepela ob glavi mrličevi in je jela kav-sati lepi rdeči jezik; a potuhnjena je bliskoma šavsnila po njej in je moji ubo-gi Krokački odgriznila glavo. "Gorjé mi, gorjé!" sem zakričal na vse grlo. Pa bli-skoma je planila poniglavka kvišku in šavsnila tudi po meni. Le za las je manj-kalo, da me ni zgrabila. Ako ne bi bil tako uren, bi bilo po meni. Zbežal sem na bližnje drevo in od ondod sem moral gle-dati, kako je grozodejka pojužinala mojo ženko. Tako lačna je bila videti, da bi bila najmanj še dva s tekom použila; ne ene koščiце ni pustila na tleh. Ko je Zvi-torepka pogoltnila zadnjo mrvico, je ma-lomarno odskakljala preko laza. S krva-večim srcem sem nato zopet sprhotal na tla. Hotel sem namreč nabrati dokazov, da podprem z njimi svojo obtožbo. A vse, kar je ostalo od ljubljene ženke Kroka-če, je peščica perja, ki ga vidite tule... Smilujte se me, gospod kralj, smilujte! Ako ne osvetite tega umora in ako pu-stite, da se Vaše zapovedi teptajo v prah, Vas bodo začeli vleči čez zobe. Zakaj sli-šal sem že dostikrat: Kdor ima oblast, pa roparjev in tatov ne poobési, ta sam sebi grenek kruh uméši!"

Tako sta se pritoževala dobri kunec in zalujoči Krokač.

Kralj Miroljub se je razjaril in vzklik-nil: "Pri svoji bradi se zaklinjam, da bom te hudobi je strašno kaznoval! Rjav-ki že pokažem, kaj se pravi moje posta-ve zasmehovati! Jaz pahnjenec, da sem rjavi lažnikvi vse verjel, jo izpustil in vrhu tega ji še preskrbel torbo in čevlje! In v Rim, je dejala, da poróma! Tri sto zelenih, kaj mi je ta potepenka vse na-tvezla! Kako prekanjeno jo je pregnanka znala splesti, da si je pridobila naklonje-nost kraljičino! Kraljica je bila, ki se je potegnila za lažnikvo; pa menda nisem jaz niti prvi niti zadnji, ki mu je bridko žal, da je poslušal svet ženske!... Ako bi pustil še nadalje, da mi zaplotnica u-ganja svoje hudobije, bi si nakopal še večjih skrbi in preglavice. Sramota bi bila res zame in za celo kraljestvo, ako ne bi bili takile lajharici kos. Poprimimo se resno dela in kmalu jo uženemo v kozji rog; ni kleka, še živo dobimo v pest!"

Miško in Lakotnik sta s slastjo poslu-šala kralja; trdno sta se zdaj nadejala, da se v kratkem osvetita Zvitorepki. Vendar si nista upala hujskati; zakaj Miroljub je bil slabe volje. Zato sta rajši molčala in tako so storili tudi drugi gospodje.

Naposled se je Krunoslava ojunčila in pošepetala svojemu soprogu: "Lepo Vas prosim, moj kralj in gospod, nikarte se tako jeziti! Pa tudi preveč se zaklinjate in rotite; to utegne škodovati Vašemu kraljevemu ugledu!"

Te besede je kraljica izpregovorila po-tihoma; a glasno je nadaljevala takole: "Stvar še ni nikakor zrela; treba je prej še obhoženko zaslišati. Ako bi stala Zvi-torepka pred nami, Bog si ga vedi, ali ne bi molčal marsikateri, ki se zdaj široko-usti in jo za hrbtom črni. Če govori eden, ne govori nobene; treba je slišati oba, za-kaj morebiti se najbolj repenči baš tisti, ki ima največ na svojem rovašu! Za Zvi-torepko sem se bila samo zategadelj po-tegnila, ker je pametna kakor malokdo. Da se pa utegne iz tega izcimiti taka ne-zgoda, kdo bi bil to slutil! Sicer pa bodi

lisica hudobna ali pridna, njeni modri nasveti so vendarle občekoristni. In vrhu tega je tudi njeno sorodstvo silno obšir-no, in marsikatega njenih prijateljev bi težko pogrešali. Zato Vam, svetujem do-bro premislite vso zadevo in ne škodujte svoji časti s prenaplo obsodbo! Zvitorep-ka Vam itak pet ne unese. Saj ste vendar, gospod moj in soprog, kralj v deželi, in ako hočete lisico ujeti in obesiti, kdo Vam more neki to zabraniti? Samo Vam pristoji, da hudodelko obsodite, in kar sklenete, to se tudi izvrši."

"Gospod, prav nič Vam ne bo omade-ževalo časti," pritegne govornici ris Lu-kavec; "le dajte, da tudi Zvitorepka iz-pregovori besedico v svojo obrambo! Saj vendar s tem nikogar ne oškoduje. Sem-braj, da ne, gospod kralj! Zato pa pravi-m: le storite to, kar Vam svetuje kra-ljica!"

"Vsakdo svetuje v svoj lasten prid!" se oglasi Lakotnik. "Poslušajte torej tu-di mene, gospod kralj in pa Vi prijatelj Lukavec! Ako bi stala Zvitorepka pred nami in bi se tudi otrešala obeh obtožb, ki smo jih pravkar čuli, ostal bi še ven-dar madež na njej; zakaj umorila je Pla-huna in tudi našega gospoda in kralja je prelestila s tisto lažjo o zakladu. Svoje življenje zastavim, da so bile samo praz-ne besede, kar nam je lisica načvekala o zakladu pri Vranovem viru v Skočidoiu in kar si je še vse izmislila, meni in Mi-škotu v sramoto in nesrečo. In če jo zdaj drugič pozovemo na zagovor, se bo zopet lagala, da se bo kar kadilo. Sicer pa, ako hočete, milostni kralj, ničvrednežko še enkrat zaslišati, privlečimo jo siloma semkaj; težko, da bi se vdala radovolj-no!"

In kralj je ukazal: "Ali naj odlaš-a-mo, da nam predrzná rjavka naposled opustoši vse kraljestvo! Zapovedujem vam: Oborožite se vsi čiherni in bodite pripravljeni šesti dan! Brezobzirno poru-šimo Zvitorepki njen grad, da vidimo, kaj hrani v kuhinji in kleti!"

In vsi navzoči vzkliknejo: "Karkoli ukažete, Veličanstvo, vse hočemo stori-ti!"

ZVITOREPKA SE POSLAVLJA OD HUDE LUKNJE

Pri kraljevem svétu, ki je sklenil voj-sko zoper lisico, je bil navzoč tudi jaz-bec Dremuh. Ta je bil še vedno z Zvi-torepko nekoliko v komolce; zategadelj jo je potegnil tihoma z dvora in hitel, kar se je dalo, k svoji sestri, da ji sporoči važno novico.

Ko je prisopihal pred Hudo luknjo, se je Zvitorepka baš igrala z dvema mladi-ma goloboma. Mladiča sta bila prvokrat poskusila izleteti iz gnezda, a kreljuti sta jima bili še prešibki in zdrčala sta one-mogla na tla; lisica pa je že prežala na-nju in ju hipoma zadavila.

Ugledavši Dremuha, ki se je spešil pro-ti njej, ga je prijazno ogovorila: "Dober dan, bratran! Kaj pa je novega? Ali me neprijatelj na dvoru zopet po zobeh vla-čijo?"

Dremuh odgovori: "Slaba poročila ti prinašam, sestrana. Življenje in imenje tvoje je v nevarnosti! Kralj se je zare-kel, da te sramotno usmrti! Vsi veljaki in hrabri možaki se oborožujejo, da pri-drve pred tvoj grad. Vsi čiherni so ti gorki, a čas za premišljevanje je kratek. Miško in Lakotnik sta zopet v kraljevi milosti in njuna beseda zaleže zdaj pri

Miroljubu več nego moja pri tebi! Lakot-nik je kralju do pičice dokazal, da si ro-parica in tatica, a tudi kunec in gavran Krokač sta te obdolžila črnih zlodejstev. Ni več dvoma, da te kralj obesi, brž ko te dobi v pest."

"Prazen strah, moj mili bratran, nič drugega kot prazen strah!" odvrne brez-skrbno lisica. "To te je torej tako peklo, da si pridiral k meni, kakor da ti je smrt za petami? Zaradi takih malenkosti si nikar ne beli las! Ako se kralj s svo-jim dvorom vred stokrat zareče proti me-ni, mi vendarle niso kos. Ti glupei da bi mene ugnali? To so pač prazne fiče-fače!"

Ker je dobil Dremuh prijateljico tako brezskrbno, je tudi njemu oživelu upanje in je dejal: "Stopi le brez bojazni pred gospode in zagovarjaj svojo stvar, koli-kor se dá! Četudi ti niso obljubili, da se ti ničesar ne zgodi, a poslušali te bodo vendarle; zakaj gospod Lukavec, blagi ris, je naglašal, da nima nihče pravice te kaznovati, dokler te niso zaslišali, in kra-ljica mu je tudi pritegnila. Pomni to ugodnost in se vrlo okoristi z njo!"

"Potemtakem se mi ni treba pač ni-česar bati!" odvrne Zvitorepka; "ako mi pusté govoriti, se gotovo izvijem!"

Nato sta stopila oba, Zvitorepka in Dremuh, črez prag grajskih vrat. V gra-du je jela lisica gostiti svojega bratrana: prinesla je dobro ocvrtih golobčkov, in vsak jih je dobil polovico. Dišali so, da je bilo veselje, in použila sta jih z naj-večjo slastjo. Žal, da jih je bilo tako pičlo; če bi jih bilo kaj več, vsak po dva bi bila še spravila pod streho.

Po južini je pozvala Zvitorepka svoje tri sinove v sobo, da bi pozdravili viso-kega svojega ujea jazbeca. Zvitorepka je pobožala otroke in je dejala Dremuhu: "No, kako so ti kaj pogodu moji vrli de-čaki? Ne bo dolgo, da postanejo ponos svojega rodú; že sedaa se izvečine sami preživljajo. Bučman, moj prvenec, ulovi že včasih kako gosko, Strkolín je znosil domov že dosti kurie, a tale falotek — Rjavčé ga kličemo, pa bi mu bolje pri-stojalo Zvitorepce po materi — tale falotek je pricital v brlog že marsikatero tolsto pišče. Zdaj se uče mladi junaki po-tapljati se v vodo, skrivati se v trstju in grabiti race in goske. Privoščila bi jim še večkrat tako nedolžno veselje, pa naučiti jih moram poprej dodobra, kako se je ogibati skritim zankam in kako se je va-rovati psov in loveev. Ko se še tega nauče, potem bodo dobro odgojeni in na-ma bodo lahko prinašali založajev, ki jih zdaj še, žal, pogrešam. Čisto po meni so se vrgli, moji vrli dečaki, osobito pa naj-mlajši; dobro so se posebno naučili, kako je kuretni priti do živega. Bliskoma sko-čiti, za grlo hlasniti in krepko prijeti: to je njih način. In to je tudi Zvitorepkiná navada in, kakor se mi zdi, najboljša na-vada!"

(Nadaljevanje)

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsa-kovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021

Telef. 51-5184.

Krščanska socijalna načela

6. TEMELJNA ZMOTA SOCIALIZMA.

Da bi odstranili moderno suženjstvo socijalisti, potem ko so zbudili nevoščljivost ubožcev do bogatinov, delajo na to, da bi se odpravila zasebna lastnina dobrin, in naj bi namesto tega bile vse dobrine posameznikov skupne vsem, te pa naj bi oskrbovali možje, ki vodijo občino ali celo državo. S tem prenosom dobrin od zasebnikov v skupno last bi se po njihovih mislih dalo podobno zlo ozdraviti, ker bi se premoženje in pravice enako porazdelile med državljane. Toda ta izhod je za poravnavo spora tako neprikladen, da bi delavskemu stanu samemu škodoval, vrhutega pa je tudi krivičen, ker silo dela postavnim lastnikom, državne naloge prevrača in države skoz in skoz spravlja v nered.

Vsekakor je vzrok truda, ki ga prevzamejo tisti, ki izvršujejo kako koristno delo, in namen, na katerega predvsem gleda delavec, ta, da si pridobi gospodarskih dobrin in iste zasebnopravno poseduje kot svojo osebno last. Če namreč on daje svoje moči in svoje delo drugemu na razpolago, stori to radi tega, da bi si pridobil stvari, ki so mu potrebne za kulturno (človeka vredno) življenje, zato pričakuje od svojega dela resnično in popolno pravico, ne samo, da zahteva plačilo, ampak tudi, da istega uporablja, kakor sam hoče. Če si je torej s skromnim trošenjem kdo sam kaj prihranil, ter si je, radi varnosti, s tem prihrankom, ki je sad njegove štedljivosti, kupil zemljišče, gotovo to zemljišče ni nič drugega kot njegova plača, le v drugi obliki, in s tem zemljiščem sme enako razpolagati kakor s plačilom, ki si ga je pridobil s svojim delom. Ravno v tem pa obstoji lastninska pravica do premoženja in nepremičnin. S tem torej, da se socijalisti prizadevajo last zasebnikov spremeniti v skupno last, položaj vseh delavcev poslabšajo; ker jih ravno s tem, da jim odvzamejo svobodno razpolaganje s plačilom, oropajo upanja in možnosti, da bi si pomnožili svoje premoženje in si pridobili drugih ugodnosti. (Leon XIII.)

Vsak človek ima pravico, da mu nihče ne oškoduje njegovega telesa in njegove duše, in si s svojim delom zagotoviti dostojno življenje. Kjer je za cele vrste delavskega ljudstva izvrševanje te pravice obteženo ali celo onemogočeno, tam gospodarijo nezdrave socialne razmere. Posebno se čuti ta bolezen tedaj, če je premoženje zelo neenako razdeljeno. Kjer je bogastvo v rokah malo ljudi in večina hira v ubožtvu, tam je razumljivo, da se reveži vedno bolj zavedajo krivic, katere se jim gode. Bridko jih tare, da nimajo nič, ko se drugi košatijo v izobilju. Žele si izboljšati svoje razmere; lastna narava jih sili, da hrepene, naj bi se pravičnejše razdelilo premoženje.

Če se ozremo na čas, v katerem je nastal socializem, vidimo, da so ga rodile pravkar omenjene žalostne gospodarske razmere. Gospodarski liberalizem, ki se je razvil v vsej svoji bohotnosti, je tako postal oče socializma.

V osemnajstem, oziroma že koncem sedemnajstega veka so v človeškem gospodarstvu nastali povsem

novi časi. Pričenjalo se je tvorniško proizvajanje, prometna sredstva so napredovala, trgovina s prejšnjimi deželami se je vedno bolj odpirala. Nastalo je vprašanje, kako naj država v teh novih razmerah uredi svoje premoženje in s tem splošno blagostanje njenih podložnikov. S strani gospodarskih krogov se je poudarjalo načelo popolne gospodarske svobode in ker so le-ti imeli v rokah tudi oblast, ni nič čudnega, če se je to načelo tudi čedaljebolj uveljavljalo. Med drugimi je Adam Smith v svoji knjigi: "Preiskavanja o naravi in vzrokih bogatstva narodov", utemeljeval gospodarsko svobodo kot podlago vsemu gospodarstvu. Država ima samo to dolžnost, da brani človekovo osebno varnost in svobodo ter njegovo last. Vse kar omejuje gospodarsko svobodo, se mora odstraniti. Vsak naj sme delati s svojim posestvom, kar hoče; razdeliti ga, zastaviti ga za dolg, kakor mu drago. Tudi vsi zakoni, ki silijo rokodelce, da so združeni v cehih, ali trgovce, da se vežejo v zadrugah, morajo pasti. Vsak sme začeti kakršnokoli obrt hoče. Trgovina bodi neomejena. Zato naj se odpravi carina, svobodno naj se uvaža in izvaža blago, kakor komu kaže. S svojim denarjem lahko dela vsak po svoji volji.

Lastnik sme torej početi z lastnino, kar hoče. Lahko zemljo obdeluje ali jo pusti neobdelano, spravlja pridelke ali jih pusti, da zginejo, uživa sadeže, kakor se mu ljubi ali jih meče proč, brez ozira na koga, brez vsakih dolžnosti do drugih. Bogataš sme po takem pojmovanju kopičiti imetje brez mej, četudi tisoči nimajo, kamor bi glavo položili, sme samopašnež pustiti, da ginejo pridelki v skladišču, četudi krog njega umirajo ljudje od glada, sme kapitalist potopiti žito v morje, da tako dvigne tržno ceno. Z eno besedo: zasebna last je nedotakljiva, ona je po trditvi liberalizma takorekoč sama sebi namen.

Razumljivo je, da je proti temu nastal odpor. In ker so ljudje videli toliko zlorabo zasebne lastnine, so prišli naravno do naziranja, da je korenina vsem socialnim zmedam zasebna lastnina, da je torej nujno potrebno najprej odpraviti zasebno lastnino in uvesti komunizem, šele potem more družba ozdraveti. Vse gospodarstvo obstoji v tem, da se daje v najem delo in tvar (materijal, kapital). Toda kakšna razlika! Dati v najem delo, to se pravi zaslužniti se, dati v najem tvar, to pa je ugotoviti svojo svobodo. Zakaž delo, to je človek. Tvar pa je nekaj popolnoma različnega, in vendar se smatra delu enaka, in dobi človek zanjo delež bogastva, kakor da bi bil delal. Taki ljudje v gospodarskem oziru nadomeščujejo svoje delo s tujim delom, in bogatje ne da bi delali. Vzrok socialne bede je torej zasebna lastnina.

Obema, liberalnemu in komunističnemu načelu o lastninski pravici pa nasprotuje krščanstvo, ki trdi, da izvira zasebna lastnina iz človeške narave same. Zmota je v gospodarskem liberalizmu, ki trdi da je lastnina povsem neomejena, zmota pa tudi v komunizmu ali socializmu, ki vsled zlorabe lastnine, hoče zavreči to, kar je podlaga urejenega življenja, namreč primerno zasebno imetje.

KULTURNA KRONIKA

22. marca se je vršila Vseslovenska prirediteljska, prva te vrste. Zbrali so se na njej ne le zastopniki temveč tudi tisoči predstavnikov vseh slovanskih narodov. Slovenci smo bili častno zastopani in je pevski nastop Slovenskega doma dosegel najodličnejši uspeh. Tudi zbor Ljudskega odra je zapel izvrstno.

Gospodarsko društvo v Villi Devoto je praznovalo 8. marca 7 obletnico s sodelovanjem vseh bratskih društev.

Društvo Edinost v Córdoba je slednjič zopet uredilo nespornost in doseglo složenost za delovanje pod novim vodstvom, sestavljenim iz članov obeh skupin.

Slovenski dom je imel svoj redni občni

zbor 22. marca, na katerem je bil podan pregled dela. Iz računov je bilo razvidno zlasti, kako veliko zaslugo za slovensko kulturno življenje ima to društvo, ki doprinese visoke žrtve za vzdrževanje Slovenskega lista. Ob tej priliki naj opozorimo rojake na dolžnost, da sodelujejo po svojih močeh pri delu za ta edini slovenski tednik.

"SLOVENSKA KRAJINA"

V zadnjem poročilu, ko je bilo objavljeno o novem društvenem odboru, je bilo izpuščeno, da je bil kot tajnikov pomočnik izvoljen Martin Gjorek, ki je bil odsoten ob obnem zboru, a je izvolitev sprejel. Nadebudni mladenič je že v premnogh prilikah pokazal svojo vnemo za društvo.

Ob zaključku drugega poslovnega leta je društvo dokazalo svojo vrednost. Število rednih članov je čez sto. Nekatere, ki so še vedno gledali od daleč "Slovensko Krajino", je uspešno društveno delo že uverilo in pritegnilo. Kar naj pridejo vsi, katerim je mar za koristno delo v skupno korist vseh.

Načelnik nadzorstva, Jožef Škaper, je bil nevarno bolan in se je ravno za svoj god srečno vrnil k svoji družini.

26 aprila se vrši obisk v Berisso. Pevski zbor "Slovensko Krajine" bo pohitel z velikonočno pesmijo v goste rojakom v Berisso. Povabljeni ste, da se vdeležite tega izleta. Prijaviti se je v društvu, pri Andreju Gombocu in pri Preiningerju.

Odbor želi vsem članom in rojakom vesele velikonočne praznike!

Društvo "Slovenska Krajina" se prav lepo zahvali članici Horvat Mariki na njuvom dari šteroga so darovali za društveni lokal, eden križec. Štero je znamenje našega krščanskega društva.

Vesele Vüzemske svetke Vam želem v imeni društva "Slovenske Krajine" vsem rojakom in rojakinjam.

Ivan Hozjan, tajnik.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31 - 5440

NEMEC SODI O HITLERIZMU

New York. — "Nacizem ne more ostati pri življenju v Nemčiji. Kako in kdaj se bo zrušil, ne morem povedati, ker nisem prerok. Toda, prepričan sem, da bo prešel, kakor pridejo ogabne nočne sanje in nemško ljudstvo se bo sramovalo te obžalovanja vredne nevednosti in nestrpnosti temnega veka."

Tako je zapisal bivši nemški častnik, kateri je pretepel nepopisljivo mučeništvo cela štiri leta, ker ni hotel izdati svojih tovarišev Katoliškega mladinskega gibanja v Nemčiji katerega je bil vodja, in ker je odločno odklanjal podpirati hitlerizem v nacijski vladi.

Članek, ki nosi naslov: "Hitler me je mučil zato, ker sem kristjan", katerega je napisal Ernst Winkler, je bil priobčen v februarški izdaji "American magazin", ki je zelo razširjen reden časopis in izhaja v New Yorku.

E. Winkler piše: "Jaz verjamem, da najmočnejša opozicija nasproti nacizem je v Nemčiji vera in odločnost milijonov kristjanov. Komunistična podtalna organizacija je bila zlomljena isti dan, ko je izbruhnila vojna med Nemčijo in Rusijo. Židom ne preostaja drugega, kakor nadaljevati usmiljenja vredno borbo, da se obdrže pri življenju.

"Preganjanje kristjanov, ki se nadaljuje odkar so naziji prevzeli oblast, je še vedno moč, na katero je treba misliti.

Duh protestantstva je simboliziran v pastorju Niemollerju, bivšemu poveljniku podmornice, kateri je bil leta zaprt, toda še noče kloniti svoje glave pred svastiko.

"V mejah Nemčije same živi približno 22.000.000 katoličanov, ki so vznemirjeni zaradi nacijskega paganskega programa. Nadahnjene in združene po mučeništvu svojega duhovništva in lajšstva, ne bodo nemški katoličani nikdar pozabili, nikoli ne bodo v svojih srcih sklenili miru z nacizmom.

"Sam nemški kristjani, v območju nemške države, ne bodo nikoli izvojevali zmage. Toda, ko pride pomoč od zunaj, ti moške in žene, fantje in dekleta — katoliki in protestanti — bodo presestili svet s svojim pogumom, s katerim se bodo borili za svojo vero v Nemčiji."

E. Winkler je bil eden izmed 2000 nemških častnikov, ki so odstopili od svoje službe, ko je nacizem prišel do oblasti. Bil je vodja Katoliškega mladinskega gibanja, ki je štel 400.000 članov. Organizacija je nacizem proglasil za protipostavno in Winklerja so zaprli, ker ni hotel nacizem izročiti imenika članov.

Nobene uradne obtožbe niso dvignili proti njemu in nikdar ni bil pred sodiščem, tako pripoveduje, toda štiri leta in tri mesece je bil izpostavljen številnim nečloveškim mučenjem. Zobe so mu izbili, šiban je bil zopet in zopet, dokler ni omedlel, križe so mu rezali v hrbet, ko je privezan ležal na mizi. Štirikrat je bil z no-

žem ranjen v trebuh. Člani gestapa so ga klicali "črna svinja", to je bil njihov klic za katoličane.

"Danes sem prepričan, piše, da so poveljniki in straže tega taborišča posebej izbrani, potem, ko so bili dobro preizkušeni glede svoje nepravilnosti, grozovitosti in sadizma. Noben normalen človek, naj bo naci ali ne, ne more biti zmožen tako neizrekljive grozovitosti, ki se dogajajo vsaki dan v koncentracijskih taboriščih, v katerih so tako imenovani "izdajalci", kateri "poučujejo" Führerjevo pot življenja."

Dalje še piše, da je videl katoličane in žide — jetnike — ki so bili oboji enako ustreljeni. V koncentracijskem taborišču na Bavarskem v mestu Dachau, kjer je preživel več mesecev, je bil on in trije frančiškanski bratje, ki so bili njegovi jetniški tovariši, prisiljeni očistiti morilno celico.

Kljub vsemu (kar je prestal je bil, komaj je bil izpuščen, takoj združen z drugo katoliško organizacijo. Kmalu mu je bilo povedano, da so gestapovci zopet za njim. Tedaj se je rešil iz Nemčije s tem, da se je preplazil preko močno podminirane meje v državo Lichtenstein. Tam ga je dohitela njegova žena, kjer sta preživela mesece, dokler nista, izogibajoč se nacijskih agentov, prišla v Švico in nato v Španijo, odkoder sta končno prišla na parnik, ki ju je pripeljal v Združene države, kjer sedaj živi.

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja
spretnega advokata

Victor E. Clement

ABOGADO

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6435; 63-3253

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280